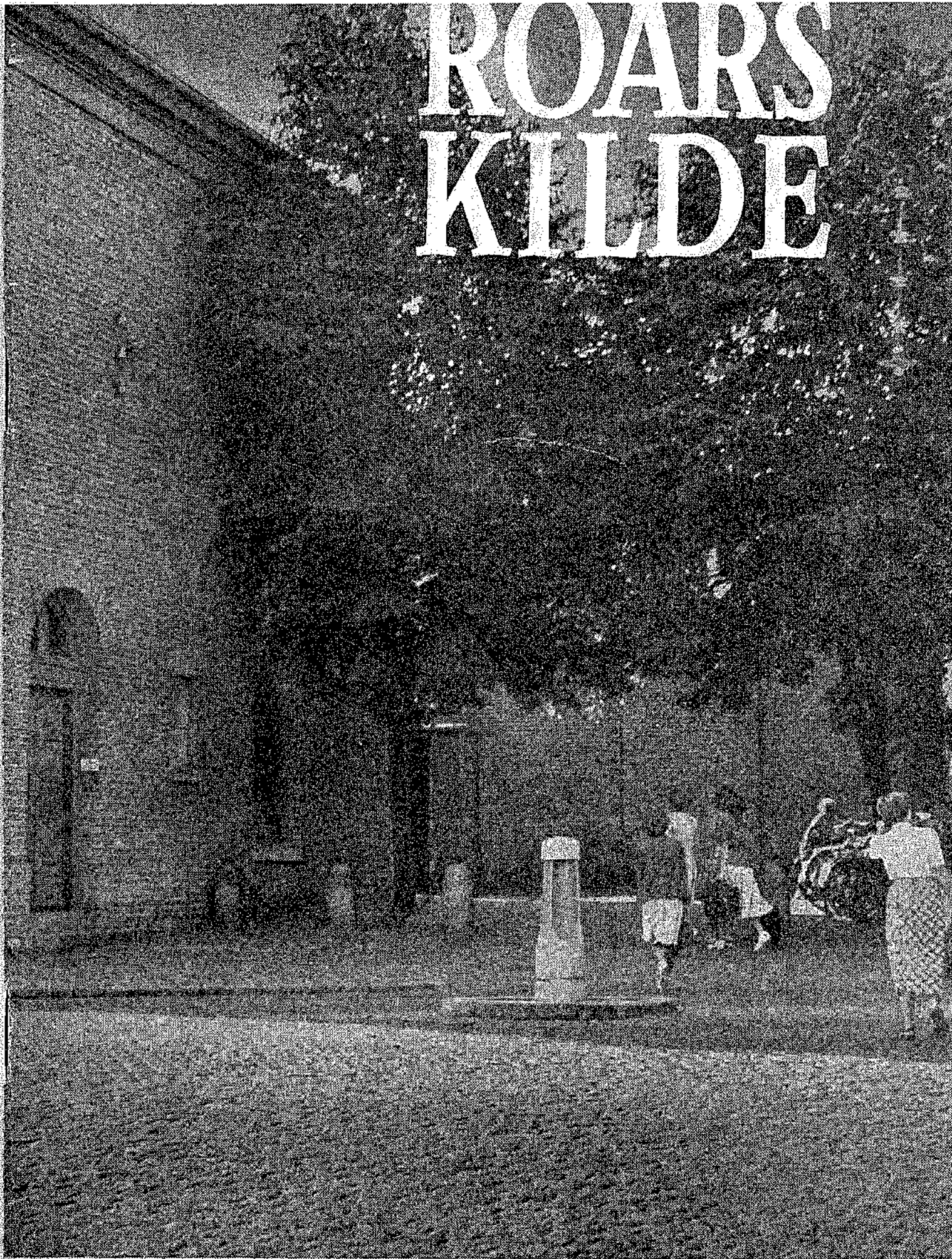

ROARS KILDE

ARSSKRIFT FOR ROSKILDENSER-SAMFUNDET

NR. 31

*

OKTOBER

*

1949

ROARS KILDE

ÅRSSKRIFT FOR ROSKILDENSER-SAMFUNDET

NR. 31

*

OKTOBER

*

1949

Hans Rønø

REDAKTØRSKIFTET

Lad mig være galant og tage damen først!

Jeg vil gerne have lov til at byde Lise Flindt-Nielsen velkommen som redaktør af »Roars Kilde« og udtale håbet om, at hun — ligesom sine to forgængere — vil holde posten ud i mange år.

Det var ganske naturligt, at det denne gang blev en pige, der overtog hvervet. Pigerne er efterhånden blevet — om ikke majoriteten så dog en betydende minoritet — både indenfor Roskildenser-Samfundet og

skolen, så det er kun rimeligt, at de også får lejlighed til at komme til orde i medlemsbladet — hvad jeg håber, Lise vil sørge for. Nå, helt undertrykt har de jo hverken været i Rønøs tid eller i den fjerne fortid, da jeg redigerede bladet. Men nu får vi altså at se, hvordan det er at have en kvindelig redaktør.

Jeg tror, Lise Flindt-Nielsen har mange betingelser for at blive en udmærket redaktør. Hun er for det første journalist af fag og har også vist evner som skribent på andre områder, behersker ikke blot den prosaiske, men også den dramatiske og lyriske form. Hun er fuld af vitalitet, energi og ideer. Og så har hun den tilknytning til Roskilde by, der er en af de vigtigste forudsætninger for at kunne lave et godt blad.

Vi kan vist roligt ikke blot ønske Lise til lykke med redaktørposten, men også os selv til lykke med den nye redaktør.

Og så skal Rønø have tak for de ti år, han har redigeret »Roars Kilde«, for de ti statelige og velredigerede årshefter, han har udsendt.

Han har ikke gjort de store forventninger til skamme, der i sin tid fik mig til at knytte ham til bladet som »lokalredaktør« — for at bøde på, at jeg ikke selv havde den fornødne kontakt med byen — og senere udpege ham til min efterfølger. Det viste sig at være et lykkeligt valg. Han har moderniseret og aktualiseret vort medlemsblad, han har evnet — i højere grad end jeg — at få medlemmerne til at skrive i det, skaffet mange fortræffelige bidrag til det og sat dem fikst og fornøjeligt op, så »Roars Kilde« virkelig er blevet et tiltalende og læseværdigt tidsskrift, hvis komme vi allesammen hvert år imødeser med glad forventning.

Men jeg forstår — måske bedre end nogen anden —, at Rønø nu har ønsket at overgive redaktionen i nye hænder. Jeg ved af erfaring, at det er en fornøjelig — men i længden trættende — opgave at redigere Roskildenser-Samfundets medlemsblad. Det giver mere arbejde, end man tror. Man skal ikke blot året igennem samle stof til det. Man skal stadig holde medarbejderne i ånde, være både ihærdig og diplomatisk for at få stoffet halet fra dem. Og dertil er naturligvis i de senere år kommet store praktiske vanskeligheder på grund af papirrationering m.m. Det er faktisk lidt af et mirakel, at »Roars Kilde« hvert år er udkommet til tiden og i et udstyr, der ikke gjorde traditionerne til skamme.

Rønø har villet »gå med honnør«, inden han selv følte sig udskrevet og læns for ideer. Også det forstår jeg. Og så har han — ligesom jeg i min tid — villet benytte lejligheden, da der indenfor bestyrelsen fandtes et velegnet redaktøremne til at afløse ham. På den måde skabes der kontinuitet samtidig med, at der sørges for den fornødne fornyelse. Rønø vil forøvrigt ikke helt afbryde forbindelsen med »Roars Kilde«, selvom han fra træder som redaktør. Han får — sammen med Knud Michelsen og undertegnede — sæde i redaktionsudvalget, der i følge en bestyrelsesbeslutning skal bestå af 3 medlemmer, men som har været ukomplet, siden Emil Fryd udtrådte først af udvalget og derefter af bestyrelsen.

For redaktionsudvalget har det været en fornøjelse at samarbejde med Rønø. Udvalget blev i sin tid nedsat for at holde ham i ørene; men det viste sig hurtigt, at denne sikkerhedsforanstaltning var overflødig. Vi har på så godt som alle punkter kunnet godkende hans dispositioner, vor virksomhed har efterhånden indskrænket sig til, at vi hvert år, når han forelagde os »Roars Kilde«s redaktionelle og økonomiske budget, komplimenterede ham for hans udmærkede ledelse af bladet.

Og det kan jeg slutte med — på Knud Michelsens og egne vegne — at gøre endnu en gang.

Nu skal vi altså til at holde Lise i ørene.

Det glæder vi os gevaldigt til!

Holger Rørdam.

De første famlende skridt

Da jeg efter endt eksamen i 1933 for første gang holdt Holger Rørdams »Roars Kilde« i hånden, ville tanken om, at jeg seksten år efter skulle blive redaktør af dette velredigerede blad have forekommet mig noget absurd. Og havde man opkastet dette fremtidsperspektiv for min dansklærer, lektor Johannsen, ville han have betragtet det som en meget ilde spøg. Efter at jeg havde afleveret en eksamensstil om Roskildes »Særværdigheder«, hvori kommafejlene florerede, og mange og mærkelige udtryk udsprang af min sjuskede klo, ønskede han næppe nogensinde mere at se noget skrevet fra min hånd.

Jeg har kun een gang i min skoletid fået ug i dansk stil, og det hører til mit livs mere bitre oplevelser. Det var i en stil om blyantsfabrikation, som jeg formedelst en krone skrev for en I. g'er. Morthorst takserede den til ug. Opmuntret af mit held skrev jeg den af, da vi i realklassen selv fik en stil om samme emne. Johansen takserede den til mg+. Det er tvivlsomt, om den var mere værd.

Mens jeg var i lære, fik jeg endnu en entreprise fra en konditordatter i gymnasiet. Det drejede sig om en stil, der skulle handle om livet på et dagblad. Jeg gjorde, hvad jeg kunne og indkasserede som betaling 10 kager. Vi gik og ventede spændt i tre uger, hvor konditordatteren troede, at hun på grund af min velvillige assistance skulle komme til at sætte skel i stilskrivningens historie på Roskilde katedralskole. Så kom den tilbage med et trist mg+ og en bemærkning fra dansklærerinden om, at sådan var der ikke på nogen blade. Siden har jeg været klar over, at livet på Roskilde dagblad må have været noget for sig.

Trøsten for dette nederlag lod imidlertid ikke vente længe på sig. Få måneder efter fik min høje chef, afdøde redaktør I. A. Hansen, på det tidspunkt Venstres og provinsens fineste pen og dertil en af vore største journalistiske eksperter i Genève-spørgsmål, besøg af en ung forsagt gymnasiepige, der havde fået til opgave at skrive en stil om Genève. Om han ikke kunne hjælpe hende? Tanken morede ham, og i sit levende og elegante sprog, der var beundret i politiker- og skribentkredse og citeret både herhjemme og ud over landets grænser, dikterede han hele stilen til pigen, der takkede og gik med løfte om at meddele resultatet, når det fremkom. Nå, sagde I. A. Hansen forventningsfuldt, da pigen fjorten dage senere viste sig på redaktionen. Hvad blev det så? Gymnasieleven vred sig, før hun meddelte, at det var endt med et g+. Lærerinden havde iøvrigt ymtet noget om billig journalistik, tilføjede hun.

Med sådan en fortid og sådan en læremester må jeg naturligvis gå til opgaven som redaktør af »Roars Kilde« med nogen bæven. I årenes løb har jeg i embedsmedfør haft adskillige medlemsblade og årsskrifter i hånden, og de har næsten alle fremkaldt en professionel kløe i fingrene, fordi de trængte til at blive sat i façon. Det eneste medlemsblad, jeg aldrig har haft den fjerneste lyst til at pille ved, har været »Roars Kilde«, der i de ti år under Hans Rønøs redaktion har været lige netop det, det skulle være, smukt, velskrevet og lodigt. Det bliver slet ikke sjovt at skulle træde i hans fodspor. Jeg begynder derfor med at bringe en efterlysning: Den drejer sig om medlemmernes overbærenhed med mine første famlende skridt som »Roars Kilde«s redaktør.

Mine to forgængere er akademikere. Det er jeg ikke; jeg er bare journalist, og min eneste åbenbare kvalifikation til redaktør-embedet var den, at jeg virkede i Roskilde. Det gør jeg heller ikke mere. Men dette ændrer ikke mit ønske om at gøre mit bedste, således at »Roars Kilde« stadig må være et værdigt bindeled mellem Roskildenser-Samfundets mange medlemmer og skolen i Roskilde.

Lise Flindt-Nielsen.

Fru Emmy Werner

Ung pige fylder 60

**Emmy Werner,
Roskildenser-Samfundets
populære æresmedlem**

Den 10. december i fjor opgav Roskildenser-Samfundets populære æresmedlem, fru Emmy Werner, definitivt at gå ind i de voksnes rækker. Det var den 10. december, da hun med hele sit ungdommelige hu-

mør i behold prøvede at få omverdenen til at tro på, at hun fyldte 60 år, samtidig med at hun gjorde fortvivlede forsøg på at fejre dagen i al stilhed i familiens skød.

Trappen i bondetinget, som gennem årene er slidt af utallige unge og gamle elever, blev i dagens løb besteget af adskillige deputationer, deriblandt naturligvis en fra Roskildenser-Samfundet, der skænkede fru en et keramikfad, fyldt til randen af imaginære taksigelser for al den dåd, hun har øvet.

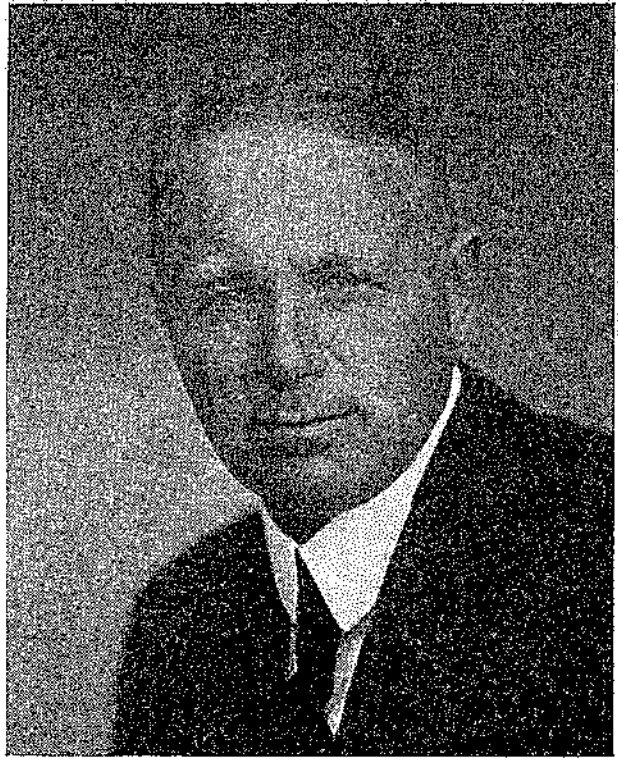
Hans Rønø tolkede i smukke ord Roskildenser-Samfundets tak til fru Werner, der måtte love, at hun i endnu mange år ville stå bestyrelsen bi ved de forskellige festarrangementer, som hun år efter år har fået til at klappe.

Men 60 år eller ej — fru Werner er stadig en af Roskildenser-Samfundets yngste piger.

L.

Jeg har ikke fundet nytteløse traditioner her

Samtale med Rektor Fogh om skoler og skikke

Rektor Hakon Fogh.

— De kan vist ikke lide tradition, rektor Fogh?

Roskilde katedralskoles rektor, der har ord for at sige tingene lige ud, kaster sig ikke ud i diplomatiske omsvøb, men siger ufortøvet; — Næ!

— For, tilføjer han, har man ikke andre grunde til at fastholde en tradition end den, at det er en tradition, så er den efter min mening ingen nytte til. Er der andre grunde, så gudbevares... Jeg har ikke noget mod gamle skikke, kun mod traditioner, der ikke har noget virkeligt formål. Der findes natur-

ligvis ældgamle traditioner, som man for eksempel har dem i England, der er kuriøse og morsomme, således at det alene giver dem betydning, men ellers er det ikke noget for mig.

— Har De fundet overflødige traditioner her på skolen?

— Nej, det har jeg mærkelig nok ikke, ikke i den forstand, at jeg har mødt mærkelige skikke og sædvaner her, som man ikke havde andetsteds.

— Var De da bange for, at de eksisterede, før De kom hertil?

— Jeg var bange. Skolen her har jo netop altid prælet af, at den var så traditionsrig, men jeg har som sagt ikke fundet nogen underlige skikke, som man klamrede sig til. Den eneste ting, jeg har afskaffet, var det med at drage over og smykke dronning Margrethes kiste i domkirken en gang årlig, men det var ingen skik, man klamrede sig til. Og det var øvrigt heller ingen tradition — det var den ikke gammel nok til.

— Tror De, at De selv kan lade være med at skabe skikke eller traditioner i Deres tid?

— Jeg har skabt en, den med festen for eleverne og realisterne på skolen — men det er jo sådan set ikke nogen tradition, for så længe den går godt, som den gjorde det i år, skal den naturligvis blive ved, men viser det sig, at der ikke er interesse for den længere, så holder vi op. Allerede med den nuværende 1. G. vil der blive problemer, da jeg ikke ser, hvor vi skal gøre af alle de elever og deres pårørende til sin tid. Der er 70.

— Det er jo en følge af den nye ordning, hvor der ikke skal være optagelsesprøve, men hvor skolerne indstiller. Kommer der ikke altfor mange elever på den måde?

— Der er, fortsætter rektor, ingen tvivl om, at denne skole har et meget stort naturligt opland.

— Man er altså blevet mere gæstfri?

— Ja, det kan man godt sige. For mig gælder det om, at de egnede kommer ind uden hensyn til pladsen. De, der egner sig, skal også allesammen have en chance. Det er en farlig ting at prøve eleverne selv, for det giver ikke altid det rigtige billede.

— Men en sortering er vel altid påkrævet?

— Den må foretages af de afleverende skoler.

— Og har De noget indtryk af, hvorledes den nye ordning virker?

— Det er for tidligt at sige noget om det nu; foreløbig har vi ikke opdaget mærkværdigheder, men skulle der være et par fejlskud, må vi trøste os med, at dem har vi også selv kunnet lave.

— Med den nye ordning søger De da selv at skabe en ny tradition?

— Det er ingen tradition, det er en regel, der hænger sammen med det syn, jeg har på skolen: Den er ikke til for sin egen skyld, men for dem, der har brug for den. Det ville da være meget mere behageligt for os, dersom vi altid havde et fast antal elever at arbejde med, og også administrativt giver det et stort arbejde med de skiftende tal. Hvor Grænsen skal sættes, det må ministeriet bestemme, når det ikke vil bevilge flere lærere. Så må vi måske til prøverne igen.

— Kan det ikke ske, at eleverne, når de skal indstilles af den skole, de forlader, bliver ofre for deres læreres intriger?

— Der har vi den sikkerhedsventil, at alle elever har lov at indstille sig til prøve udenom deres skole. Vi havde to tilfælde i år, hvor elever kom ind på den måde. Men husk, at vi her sidder som en lus mellem to negle. Det er ligeså slemt for en dreng at komme ind, hvis han ikke egn sig, som det er slemt for en, der ikke kommer ind, selv om han egn sig.

— Og så et åbenhjertigt spørgsmål: Hvorledes ser De på Roskildenser-Samfundet?

— Jeg har ikke det fjerneste mod Roskildenser-Samfundet, forudsat det ikke blander sig i vore sager. Enhver skoleforening vil være meget stærk konservativ. Medlemmerne vil kræve, at alt bliver ved at være, sådan som det var i deres tid. Jeg har erfaringen fra andre skoler. Jeg har været med til at bygge en skole om, og formanden for elevsamfundet græd, hver gang jeg mødte ham, fordi han altid, når han kom på skolen, havde været vant til at tage på et bestemt håndtag og åbne en bestemt dør, og nu var døren væk.

— Sådan er vi da ikke.

— Næ, det er De ikke, men jeg har vist en skræk tilbage i mig fra før i tiden. Og så er der det med de mig uvedkommende årgange. Jeg føler intet samvær med de elever, jeg aldrig har kendt, men det forandrer sig jo, når jeg bliver ældre som rektor her og har noget tilfælles med en hel masse af dem, der kommer til møder og fester i Roskildenser-Samfundet.

— Men De accepterer vel det »sociale arbejde«, Roskildenser-Samfundet gør blandt de unge kammerater?

— Ja, det er udmærket med lånefonden, men den har efter min mening en meget væsentlig fejl. Det, man har brug for, er lån til meget fattige studenter, der skal starte deres akademiske løbebane. Lånefonden yder ikke noget, før der er nået resultater, med den rimelige og logiske begrundelse, at de studerende først skal vise, hvad de kan. Jeg lavede selv en forening i Kolding; den havde til formål at yde rentefri lån til studerende, der arbejdede med 1. del, og lånene tilfaldt kun meget fattige og meget flinke studenter og kun, indtil de havde 1. del. I realiteten var det skolen, der bestemte, hvem der skulle have disse lån, og det gik altid godt. Der er hvert år elever, som man roligt kan støtte. I år har vi her på skolen haft to tilfælde, hvor det ville have været af stor betydning, dersom eleverne havde kunnet få støtte lige fra starten. Og vi må huske, at vi her på skolen efterhånden vil få et fattigere klientel; alle samfundsklasser vil blive repræsenteret.

— Tror De ikke, at De en skønne dag vil blive nøjagtig som vi andre, at De også kommer til at hænge ved skolen og bliver helt glad ved Roskildenser-Samfundet?

— Jo, selvfølgelig gror jeg fast — og jeg har skam ikke noget mod Roskildenser-Samfundet. Jeg hører bare ikke til dem, der sådan uden videre falder i begejstring.

L. F. N.

ERNST WILLUMSEN skriver:

Om børnepsykologi, spilopper og anmærkninger

Det er egentlig meget lidt, man husker fra sin barndom, der præges af direkte ondskabsfuldhed fra elevernes side over for lærerne. Som oftest var det, der indtraf, kun et udbrud af overdådig livsglæde, — lyst til at spille et puds, — afløb for en rebelsk følelse, der i tilfælde af hæmning kunne have medført ganske alvorlige ytringsformer.

Til stor glæde kan jeg da derfor også i erindringen fastholde den overbærenhed, som de fleste af lærerne udviste overfor disse små afvigelser fra normal opførsel.

Til gengæld var der lejligheder, hvor reaktionen hos den pågældende lærer syntes urimelig i forhold til brødens karakter. Men lærere er jo (heldigvis) heller ikke andet end en slags mennesker, og i adskillige tilfælde kan også de have haft deres at slås med. I så fald har der selvfølgelig ikke skullet så meget til, før tålmodigheden brast.

Som fører eller ordensduks benyttede man gerne lejligheden til at få gennemlæst de enkelte klassers anmærkningsprotokol, — og når man nu så mange år efter genkalder disses indhold i erindringen, forbavses man egentlig over den stereotype form, denne kedsommelige stil, disse banale handlinger, der kunne fylde disse sider — og undertiden volde delinkventen mange ubehageligheder.

Det var vel hyppigst forstyrrelse af undervisningen i timerne, der figurerede som culpa. Lige fra det yderst simple: at tale sammen — til det mere komplicerede: at skabe kommunikation ved hjælp af sindrigt opfundne transportører af små (ofte i kode) skrevne sedler.

Skaber disse samkvemsformer for megen uro, kan en lærer selvfølgelig i det lange løb ikke tolerere dem; men oftest ville det vel gå således, at lysten dertil sygnede bort, hvis samkvemet blev ignoreret.

Hensigten vil jo i de allerfleste tilfælde slet ikke være at forstyrre, — men hvor er der meget, man skal have nået at få sagt, aftalt og betroet andre, når man er i den alder.

Så er der de direkte tilsigtede fredsforstyrrelser.

Jeg husker fra min egen tid et særdeles vel udført eksempel.

Inden ombygningen af katedralskolen i midten af 1920'erne fandtes i de fleste klasse-lokaler store trømløvne til brændeknuder, og da disse ofte kunne antage et glødende skær, var der anbragt store zinkskræmme mellem ovnene og pulterækkerne.

En sådan skærm var fastgjort med to bøjler, skruet i gulvet, den ene kant på højdedelen fulgte en væg; men det fjerde og øverste »frie« hjørne var støttet ved en jernstang, der gik ud gennem muren og der, udvendigt, var den stråmet med en skrue.

Løsnede man nu denne skrue og skubbede jernstangen frem og tilbage, kunne man få skærmen til at buldre ganske vidunderligt.

Fortrinsvis valgtes lokaler, hvor lærerens vej fra kateder til dør var mest utilgængelig, og havde eleverne i den pågældende klasse fært af, hvad der forestod, kunne et par skoletasker eller tornystre bekvemt anbringes på gulvet i vejen.

Det tilfælde, der så tydeligt står i min hukommelse, var læreren tilfældigt en person med megen ringe sans for humor. Det gik galt, og gerningsmanden blev grebet. Hvad der skuffede os mest af alt, var den idéforladte formulering, forbrydelsen fik i anmærkningsprotokollen. Vi havde faktisk fundet den en bedre skildring værdig.

At man anbragte et svøbelsesbarn i storkens næb i naturhistorielokalet kan endda være, hvad det vil, — værre var det, at man havde forsynet baby'en med en mærkeseddel til en af skolens ugifte lærerinder, — det var længe før den nordentoft'ske tidsregning. Selvfølgelig var det uædelt, — men at benytte denne streg til at annullere det pågældende

års skolebal med komedie og det hele, synes i nogen grad at kunne lignedes ved den wesselske smed og bager.

Nå, skolefester stod ikke altid i høj kurs. Der var en anden lejlighed, hvor en skole-skovtur blev aflyst på grund af for stor tilslutning, — alle de tilmeldte kunne ikke rummes i udflugtsbåden. — Det var noget lignende, der skete, da Ole Rømer som Københavns politimester gjorde Vesterport smallere, for at bønderne ikke skulle støde sammen og køre hjulene af hverandre inde i porten.

At børn kan være ubarmhjertige over for mindre talefejl, visse gebærder og den slags, ved enhver. Men mon denne form for »ubarmhjertighed« nogensinde er overvejet? Er det mon ikke lige så ofte et almindeligt udtryk for børnenes humoristiske sans?

At en lærer, der konfronteret med en »synder« altid udtrykte, at »det var en ny'li' historie«, kom til at hedde »Ny'li«, er der vel næppe noget at sige til, — og når en anden lærer havde den vane fortrinsvis at ende sine ord med et »r«, hvor de retteligt burde have en vokal, ja, så var det i sig selv så smitsomt, at man endnu griber sig selv i spøgefuldt at gøre det, selv om man aldrig selv har haft en time hos den pågældende, nej, så minsandten'er!

Den »gamle skole« rummede mange fordele, som det ikke var os muligt at finde i den moderniserede, — selv om der selvfølgelig også nok skal have vist sig nye muligheder der. De store kasser til brændeknuder, de gamle, høje paneler var udmærkede gemmesteder for mus, og kunne man ved hjælp af ostesmuler, drysset i en stribe ud over gulvet fra kassen eller skabet, få lokket en eller flere af musefamilien ud i timen efter spisebrikvarteret, var den dag reddet.

At katte også undertiden kunne anvendes som interessevækkere, viser en anden begivenhed: En af skolens elever havde en dag ude på domkirkepladsen attrapperet en stor, sort kat, som han for alle eventualiteters skyld bragte med sig ind på skolen. Den blev anbragt i rummet på en klappult, (hvad de til alt held brugte i hans klasse).

Man skulle i følgende time have den før nævnte lærer med »r«'erne. De første fem minutter gik. Læreren stod foran katederet. I et ubevogtet øjeblik blev katten lodset op af pulten og sat ned i gangen mellem to rækker pulte. Den strækker sig lidt og krummer ryg efter det ubekvemme leje, så begynder den gravitetisk at vandre op mod læreren.

Pludseligt går hans blik op over bogen, og han ser katten.

»Jamen, jamen, hvad er det for en kat?« spørger han forbavset.

Synderen rækker fingeren i vejret og svarer med dyb alvor: »Det er en misserkat!«

Både han og katten blev forvist fra klasselokalet.

Det værste en lærer kan gøre, er at blive fornærmet. Han taber for altid ansigt derved.

En ellers vellidt lærer kom engang ud for dette. Han havde ved flere lejligheder bebrejdet to unge piger i en gymnasieklasse, at de dagligt sad og gnaskede fyldt chokolade og konfekt i sig. (Det var vist endda lige op til jul.)

En dag svarede de ham, at de ikke kunne se noget ondt deri, og da læreren dertil svarede, at han dog ikke gjorde det selv, foreslog de ham frimodigt at slå ind på samme bane. Dertil svarede læreren lidt uovervejet, måske, at sligt tillod en adjunkts løn skam ikke.

Foran den næste time mødte de to ungmøer op med et helt pund fyldt chokolade til adjunkten.

Nu kunne han enten have taget imod det og eventuelt foræret hver i klassen et stykke, måske kunne han også have gjort noget andet, — men han valgte den værste udvej, — han blev rygende fornærmet.

Jeg tror faktisk ikke, at min hukommelse narrer mig meget, når jeg vil påstå, at helt det samme forhold som før kom aldrig mere i stand mellem ham og klassen som helhed.

Der skal ofte så lidt til at stige og falde.

Lad os slutte med et eksempel på en lærers humoristiske sans, der vandt ham hans elevs bevågenhed.

Denne lærer havde for skik altid at vandre op og ned ad gulvet, mellem pulterækkerne, mens han eksaminerede. Han havde et par støvler, der knirkede gudsjammerligt, og de to unge damer fra før, som ikke blot var et par store slikmunde, men også åbenbart lidt nervøst sarte, henstillede til læreren at ophøre med sin traven.

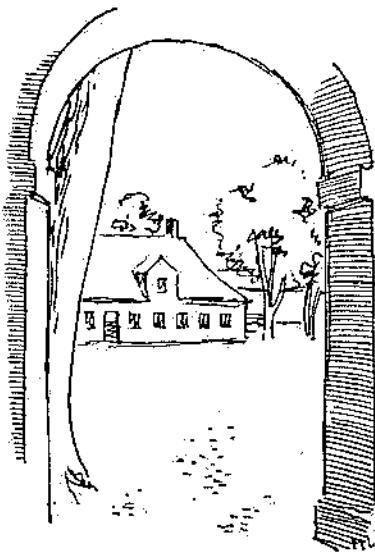
Imidlertid var det en alt for indgroet vane hos ham til, at han pludseligt på kommando kunne ophøre dermed. Da de to pigebørn ikke kunne holde det ud mere, købte og broderede de et par vidunderlige kludesko. Ved begyndelsen af en time blev gaven afleveret. Et øjeblik forbavselse prægede lærerens ansigt, da han åbnede før pakken, hvorpå han resolut tog sine støvler af og iførte sig kludeskoene.

Nu ville uheldet, at knapt var dette sket, før rektor på sin daglige runde for at høre om fraværende, skred ind i klassen. Læreren stod balancerende med fødderne så langt ind under den nærmeste pult, han overhovedet evnede, og alle trak vejret lettet, da rektor forlod klassen igen.

Ak ja, nu sidder han selv i dag som rektor på sin skole, — men hvis jeg kender ham ret, kunne han sikkert gentage »nummeret« den dag i dag.

For de fleste mennesker er hukommelsen en velgører, for den har en tilbøjelighed til at skyde meget af det kedelige og bitre bort, og den efterlader en mængde små solstrejf, som man en sur vinteraften kan føle lidt varme ved, og som man i selskab med gamle venner og kammerater genopfrisker med sand fornøjelse.

Der var ikke dengang så megen snak om børnepsykologi, om komplekser og hæmninger, etc., etc., — og selvfølgelig er det rigtigt, at i et videnskabens århundrede, må også børneopdragelse foregå videnskabeligt, — men hvor har jeg egentlig ondt af de stakkels børn!

Overlæge Sjøberg

Manden med den åbne hånd

Da undertegnede af bestyrelsen fik bevilget sin ansøgning om afgang som redaktør, var det med den klausul, at den nye redaktør aldrig forgæves skulle henvende sig til den gamle om bistand. At den første op-

gave, man så får tildelt, er at skrive om overlæge Sjøberg, er lige strengt nok, for hvorledes skal den samme pen kunne evne at variere formen for Roskildenser-Samfundets taknemmelighed overfor overlægens åbne hånd, der nu igen er blevet udstrakt, denne gang indeholdende obligationer for 5000 kroner til et boglegat til den Roskilde-lægestuderende, der til enhver tid bebor det tidligere af overlæge Sjøberg skænkede værelse på Domus medica?

Vi ved godt, at overlægen selv siger, at han bare afbetaler gæld, og at det ikke er ham, men hans arvinger, vi skal takke, for overlægen er en munter og spøgefuld herre, der ikke tager sig selv og sine gaver det allermindste højtideligt, — men alligevel: Modtag endnu en gang, kære overlæge Sjøberg, i disse spalter det lille fattige ord tak.

Overlæge Albrecht Magnus Dyrhund Sjøberg fyldte den 22. september i år 80 år, og Roskildenser-Samfundet glemte ham selvfølgelig ikke den dag. Han har fra foreningens stiftelse været et trofast medlem, i de første år foreningens kasserer, samtidig med at sagfører Knud Johansen var sekretær. Onde tunger siger, at de to bestyrelsesmedlemmer ikke alene havde deres ganske bestemte opfattelse af, hvorledes Roskildenser-Samfundet skulle administreres, men også gjorde det. Uanset hvad bestyrelsen vedtog eller bevilgede, skrev sekretæren, hvad der passede ham i forhandlingsprotokollen, og kassereren satte hængelåsen på kassen og gik i byen. Sådan fortæller sagnet, og man kan deraf se, at den kærlighed, overlæge Sjøberg nærer til Roskildenser-Samfundets kasse, er af meget gammel dato, selv om den nu har modsat fortegn.

Hans Rønø.

En Roskildenser-Skæbne

Af Arthur Fang

Kai Marcussen

Den 30. September 1947 døde fhv. Fabrikant Kai Marcussen (Student fra 1900) paa Roskilde Amts og Bys Sygehus, 67 Aar gammel. Hermed afsluttedes en Livsskæbne, som ligger adskilligt uden for det sædvanlige og derfor nok værd at betragte en Stund.

Som adskillige Medborgere kunde M. føre sin Afstamning tilbage til Gorm den Gamle, men talte aldrig derom; han havde sikkert i sin Opvækst faaet nok af sin Faders og Farbroders næsten monomane Besættelse af Genealogi. Iøvrigt er M.'s Afstamning langt fra uden Interesse og kan maaske give nogle Fingerpeg til Forstaaelse af ham selv.

M.'s Forældre var Premierløjtnant Emmanuel Marcussen og Karen Sophie Quist. Gennem sin Moder var M. beslægtet med de gamle, i hinanden stærkt indgiftede Roskilde-Købmands-Slægter: Kornerup, Borch og Brönnicke. Karen Sophie Quist var Datter af Proprietær Peder Martin Quist (først Ejer af Grinderslevkloster i Salling, senere af Søgaard ved Roskilde) og af Sophie Augusta Dorothea Kornerup, en Datter af Proprietær Peder Hans Kornerup og Karen Brönnicke. P. H. Kornerup var Ejer af Hovedgaarden Østrupgaard og af Søgaard, begge i Kirkerup Sogn ved Roskilde. (Se den Kornerup'ske Stamtavle.)

Gennem sin Fader stammede M. fra en jysk Herremandslægt og havde samtidig keltisk Blod i sine Aarer. Premierløjtnant E. Marcussens Forældre var Skibsklarerer, belgisk Konsul i Helsingør Ulrik Christian Marcussen og Agnes Macgregor Coleman Macgregor, tilhørende den bekendte skotske Clan Macgregor. Den afleder sin Herkomst fra den skotske Smaakonge Mac Alpin, som begyndte sin Regering Aar 787; Slægten har i sin Tid ejet store Godser i det nordlige Skotland bl. a. Slottet Inneregny; nu skal Macgregor være lige saa udbredt i de engelsktalende Lande som Madsen er det i Danmark. (Familien Sadolin gennem 300 Aar, S. 114.)

Ulrik Christian Marcussen var Søn af Storgodsejer, Generalkrigskommissær Poul Marcussen til Høgholm i Djursland med flere jyske Herregaarde og en meget smuk Præstedatter, Henriette Saaby. Hendes Skønhed er bevidnet gennem et dejligt Portræt, malet af Jens Juul, det ejes nu af Kai Marcussens Fætter, Knud Sadolin, fhv. Direktør for Farve-Aktieselskabet Sadolin & Holmblad.

Fra Poul Marcussen til Høgholm kan Slægten i lige Linie føres tilbage til Marcus Pauli Marcussen til Krastrup, Poul Marcussen til Ørumgaard og til Marcus Nissen til

Bønstrup († 1716). For dem, som sligt kan mere, er det gennem Marcus Pauli Marcussens Hustru Karen Glerup Holst, af Genealogen Th. Hauch-Fausbøll, over Løvenbalkerne og ved at indskyde et Led, er naaet tilbage til Gorm den Gamle — hvilket sikkert vilde have frydet Premierløjtnant Marcussen og Farbror Elias meget at høre.

Justitsraad Marcus Pauli Marcussen var en anset og meget velhavende jydsk Herremand, Ejer af Gaardene Krastrup og Vaar samt flere Herregaarde; en Tid sad han ogsaa inde med det fornemste Patricierhus i Viborg, det forhenværende Friedenreiche Palæ paa Nytorv — den nuværende Amtmandsbolig (Hugo Matthiessen: Snapstinget S. 140). I Ægteskab med Karen Glerup Holst (Datter af Købmand i Aalborg, Ejer af Veilegaard H. C. Holst) var der 6 Børn; det ældste, Sønnen Poul Marcussen, det tredjeældste, Datteren Mette Sophie Marcussen, der blev gift med Storspekulanten von Schmidten.

I sin Bog »Snapstinget« (1946) har Hugo Matthiessen givet en straalende Skildring af det berømmelige Ting og Marked, den store Børs for Guld og Gods i Viborg. Her mødtes aarlig Storfolk fra det ganske Jylland for at handle og feste og ordne Termin. Særligt Gny stod der af Snapstinget omkring 1700-Tallets Slutning og et Stykke ind i næste Aarhundrede, den gyldne Opgangsperiode, Landboreformernes bevægede Dage. Da var det driftige og dristige Storspekulanter, der satte deres Præg paa Snapstinget, da handledes der med Herregaarde, som naar Drengene bytter Knive. Godsspekulanterne, som var Storfolk af Format, købte Gaard efter Gaard, solgte Fæstegodset fra — gav derved Landboreformerne et godt Skub fremad — og lod Resten af Herlighederne gaa videre fra Haand til Haand til stadig stigende Priser, indtil de fleste endte med at blive Sorte Per, da Pengekrisens Skred satte ind. Men læs selv Hugo Matthiessens herlige Bog, hvortil det følgende støtter sig.

Det var mægtige Tider, og der blev traadt Tranedans, saa Fjerene røg af Spurvene. I første Række blandt Snapsting-Matadorerne træffer vi Poul Marcussen og hans Svoger Ulrich Christian von Schmidten.

De begyndte allerede i 1787 med at tage sig af Urup og Møldrupkrog Godser. Hastigt skød von Schmidten til Tops blandt Storspekulanterne. Jord til 5000 Tdr. Hartkorn, svarende til to komplette Lensgrevskaber, skal være gaact gennem hans Hænder; da han toppede, regnedes han for at være en Mand paa ca. 2 Millioner Rigsdaler — det svarer vel til et lille halvthundrede Millioner af vore fattige Kroner. Men i hans Familieliv stod det ilde til, hans Kone blev sindssyg, maatte forlade Hjemmet og blive sat i Pleje i en Præstegaard (»Snapstinget«, S. 150 ff. og S. 199 ff.).

Poul Marcussens Bane som Godsspekulant blev ikke mindre straalende end Svogerens. Som Søn af den rige Godsejer mødte han med fine Kort ved Livets Spillebord, han blev ligesom sin Fader Justitsraad, dertil Kaptajn i Landeværnet og senere Generalkrigskommissær. Den gevaldige Titel, der lyder helt H. C. Andersensk, dækker over en Embedsmand, som stod i Spidsen for Udskrivningsvæsenet.

Efter den fine Début med Urup gik Poul Marcussen videre ad Spekulationens Bane, to af Faderens Gaarde Krastrup og Vaar blev købt, senere kom hertil Kjærgaard ved Ribe, Agersbøl, Vestervig Kloster, Ullerup i Thy, Hvidstedgaard med Mølgaard og Spangerhede i Vendsyssel, Dronninglund og Høgholm. Det sidste Sted slog han sig ned.

Længe holdt han sig paa Toppen; men da Krisen satte ind, bar det mod Fald, han havde altid levet et Herreliv og sorgløst brugt over Evne. 1822 bortsolgte Staten som Kreditor Høgholm for en Slik. Generalkrigskommissæren maatte være glad for at faa en beskeden Stilling som Postmester i Vejle, her døde han i Embedet (»Snapstinget« S. 155 og S. 204 ff.).

Poul Marcussen og Henriette Saaby havde ikke mindre end 9 Børn. Sønnen Ulrik Christian kom i Lære i Hambros ansete Handels- og Bankierhus i København, ved sin Chefs Hjælp nedsatte han sig som Skibsklarerer i Helsingør og tjente sig — det var jo

i Øresundstoldens Dage — snart en Formue. Ogsaa med Hustruen Agnes Macgregor kom der Guld i Gaarde.

Deres Hjem i Helsingør var trods Velstanden spartansk og samtidig — gennem Fruen — stærkt religiøst præget. Der fødtes 6 Børn i Ægteskabet, 4 Døtre og 2 Sønner, den næstældste Datter døde som Barn, De andre tre Døtre blev alle gift med Præster. Sønnerne fik bibelske Navne, Elias og Emmanuel.

Den yngste Søn Emmanuel gik Militærvejen og var en lovende, ung Artilleriofficer, men ved et Fald fra en Vogn, der kørte løbsk, paadrog han sig en Hjærnesvagthed og maatte tage sin Afsked med Pension. Han købte den lille Lystgaard »Bækken«, tæt Nord for Roskilde. I den første Tid drev han den som Landbrugsejendom, senere blev der anlagt Gartneri paa en Del af Jorden, mens Resten af den bortforpagtedes.

I Datidens ravnekrogsagtige og pengesnobbede, lille Roskilde stod der vældig Respekt af Premierløjtnantens paa »Bækken«; fra den fine Herskabshave kunde man mærke Rosenduftens heit ud paa den støvede Frederiksborg Landevej og dybt imponeret lytte til Springvandets Plasken.

I Hjemmet regerede Fruen, robust og med godt Bøndeblod i Aarerne, dygtig og i Besiddelse af alle respektable borgerlige Instinkter. Tante Sophies vægtfyldige Middage med rigelig Vin saa man i Familien og den snævre Omgangskreds hen til med Forventning.

Siden det ulykkelige Fald gik Premierløjtnanten nærmest ved Siden af Tilværelsen. Altid i stiveste Puds og med en evig Kalot paa Hovedet som var han en ældgammel Mand. I tiinevis kunde han vandre hvileløst om i Stuerne uden anden Beskæftigelse end at passe Maaltiderne. Nu og da tumlede han lidt med Genealogien og forsøgte at opstille Stamtavler, men det blev aldrig til noget rigtigt.

Ægteparrets eneste Barn, den lille Kai eller Kukkemand, som de kaldte ham, blev kraftigt forkælet. Han blev ideligt affotograferet oppe hos Fotograf F. E. Hansen paa Algade (kaldet Fæ-Hansen), og Drengens aflagte Tøj opbevarede som Relikvier. Det har gjort, at Nationalmuseet gennem Kai Marcussen for nogle Aar siden kunde modtage en sand Raritet, et Kabinetsfotografi af Kalorius iført fint Fløjstøj og Mamelukker (uudtommenide forklaret som hvide Lærreds-Pigebukseben med Blondeværk forneden) samt hele Uniformen, saa at de godt derinde paa Museet kan lave en virkelighedstro, udstoppet, lille Kukkemand fra Firserne og udstille ham i et Glasskab.

Kai var en godt begavet Dreng, men med et splittet Sind fra det vidt forskellige Blod, der flød i hans Aarer, og som et sent Led af en gammel Slægt ikke saa lidt arvelig belastet. Hermed være ikke sagt, at han var en tyndblødet Sildefødding, han var ogsaa fysisk udmærket udrustet. Man springer vist nemmest over Gærdet ved at benytte den fortærskede Betegnelse, en Renæssance-Natur. Han kunde være beskeden og spartansk som nogen, men af Natur var han udrustet med glubsk Appetit paa alt, hvad Livet kunde byde. Hans Hæmninger var minimale; i alle Forhold sprang han altid ud paa Hovedet, uden i Forvejen at have forvisset sig, om Vandet var dybt nok. En saadan Natur burde vel være vejledet fornuftigt og neddæmpet.

Utvivlsomt har det ikke været godt for Drengen at leve tæt op ad den syge Fader. Han har ikke kunnet undgaa at blive paavirket af og maaske misforstaa Faderens fortidige Bourgeois-Mentalitet, der godkendte Kasteaand, forgudede alt Militærvæsen og ydede Slægtens fordums Storhed en ganske overdreven Dyrkelse. Drengen kunde næppe undgaa at faa den Idé, at han var noget for sig og nærmest kunde gøre, som han lystede.

I Skolen mente han ikke, han behøvede at bestille noget, og hans Karakterbog blev derefter. Premierløjtnanten underskrev med Anstand og uden at mæle et Ord. Saa lavede Kai en Vinter en lidt langvarig Skulknng, i Stedet for at gaa i Skole gik han ud og stangede Aal paa Fjorden. Nu blev han erklæret for »vanskelig« og sat i Huset hos Overlærer ved Katedralskolen A. C. Petersen.

Overlæreren, som Petersen altid kaldtes, selv om der var flere af samme Slags paa Skolen, beboede den store Førstesals-Lejlighed paa Palæet. Han var den helt rigtige Mand at sende Kai til. Hvordan mon det var gaaet, hvis det havde været en sur Pernittengryn... Petersen var et Temperament, en af dem der sprænger Dusinet, noget af en Vældig for Herren. Han og Kai stod om Sommeren op Kl. 5 om Morgenen, gik i Vandet sammen, læste Lektier eller drev anden Forlystelse før Skoletiden. Fra at have været helt i Bunden af Klassen steg Kai til uanede Højder. Og da der var gaaet et Par Aar, kunde en neppe genkendelig Dreng returneres til »Bækken«.

Sommerferierne blev tilbragt dels hos hans Fæder, Pastorinde Sadolin i Valløby ved Køge, dels hos den anden Fæder, Pastorinde Bülow i Tersløse ved Sorø. Undertiden gik Turen til Sverige, hvor en Moster var gift med Godsejer N. J. Reedtz til Hofgaarden ved Vadstena. Reedtz var iøvrigt Søn af Geheimekonferentsraad H. C. Reedtz og den langt yngre Comtesse Asta Tugendreich Adelheid Krag-Juel-Vind-Frijs, der i sit andet Ægteskab blev N. F. S. Grundtvigs tredje Hustru.

Saa fik M. sig, omend med noget Besvær, en Studentereksamen. Der var jo saa meget andet, der skulde passes. Selv om M. var Matematiker, skulde Latinen, som han satte meget højt, holdes vedlig. Vel læste han Tysk hos Jacob Krarup de to sidste Aar i Skolen; men Kai syntes, at det var morsommere at lære Engelsk hjemme, det syntes Premierløjnanten ogsaa, og han hjalp ham dermed; Kundskaber havde den Gamle i rigt Maal, i den Retning manglede der ikke noget.

Og saa skulde Møntsamlingen passes, allerede fra lille Dreng havde Kai anlagt en imponerende Samling, særlig af middelalderlige Roskilde-Mønter, som i stort Tal blev fundet paa »Bækken«s Grund. Han studerede dem efter Møntværker og aftegnede dem elegant; allerede tidligt blev han et stort Stykke af en Numismatiker, og han tabte aldrig Interessen for de smaa, runde Tingester. Ja, og saa var der jo ogsaa den Schmidtske Restauration med diskret Indgang i Porten i Crones Gaard — hvor nu Roskilde Bank ligger — den skulde heller ikke forsømmes; for man var vel nok en fremmelig ung Mand.

I København begyndte det med Polyteknisk Lærestalt, men det vilde ikke gaa. En Dag solgte Kai alle Bøgerne og en Del af sit Habundgüt og begav sig ud paa Livets Vej, opretholdende Tilværelsen som Manuduktør i Matematik.

Næste mere alvorlige Skridt var en god Adgangsexamen til Officersskolen paa Frederiksberg Slot. Paa Forhaand skulde man tro, den rigtige Hylde, men Kai kunde ikke i Længden tage al det meget Kineseri et saadant Sted. Han traadte i al Gemytlighed lidt uden for Reglementet og maatte sige Farvel til Slottet. Forinden havde han naaet at være til Hofbal med Sabel i den ene, Kepi i den anden og Dame i den tredje Arm. Han kom der aldrig mere.

En underordnet Stilling paa Toldkontoret i Frihavnen kunde ikke give videre gunstige Udsigter, saa hellere — som saa mange andre haabefulde Ungersvende gjorde dengang — prøve Turen over »Dammen«.

Man kan ikke sige, at K.M.'s Amerika-Aar er hyllet i Mørke, men de fortøner sig ofte bag det Slør af münchhausenske Skrøner, han selv yndede at hylle dem i.

Han begyndte for Resten solidt nok, var Elev paa en Dansk-amerikansk Højskole, inden han svømmede ud. Saa prøvede han i den følgende Tid vist ikke saa lidt af hvert. Engang var han Stuepige i et Millionærhjem, men det generede ham, at Husets Damer ugeneret benyttede Toilettet, mens han polerede Væggenes Fliser; de betragtede Slaven som Luft

Der er ellers et Par faste Holdepunkter, først Stillingen som Special-Plejer for en paretisk Bankdirektør paa en Anstalt for sindssyge Millionærer; den er bevidnet gennem et Portræt af Marcussen, hvorpaa han har tillagt sig en svagt aandsfraværende Overlæge-Maske; dernæst Tiden hos Chikago-Stormagasin-Indehaveren først som Plæneklipper senere som

Sprog-Dressør for et Par Sønner. Her fik K. M. til sin store Glæde Lejlighed til at rulle sig ud som Latiner. Han hjembragte fra sin Amerika-Tid som eneste haandgribelige Værdier et Par vel gennempløjede amerikanske Lærebøger i Yndlings sproget og en Lommebog fyldt med underlige kinesiske Tegn og Gerninger. Paa et lejlighedsvis Spørgsmaal om hans Udbytte af Amerika-Aarene — Mammon var det saa sandt ikke — lød Svaret: Jeg fik frisket min Latin godt op og lærte ogsaa lidt Kinesisk.

Et andet Fotografi viser Kai som amerikansk Artillerist med Fuldskæg. Hele sin Tilværelse holdt han af at posere med Fuldskæg under de forskelligste Former eller slet intet Skæg. Naar han dukkede op, vidste man aldrig paa Forhaand, om det var som »Bæver« eller som Menneske, han tonede frem. — Det fasteste Punkt i Amerika-Tilværelsen har sikkert været en Slægtning paa fædrene Side, som var højtstaaende Officer i Frelsens Hær.

Hjemkomst som donkey-man om Bord paa en Fragtdamper. Maaske lidt rigere paa Erfaring, men ellers lige vidt. Jo, foruden Latin og Kinesisk havde han lært at gaa med Bukserem derovre.

Men et nyt Æventyr ventede ham i det rare Roskilde. Et entreprenant Pigebarn fik Kik paa Kai og anede de Muligheder, der kunde indeholdes i »Bækken« og i Premierløjtnantens Tegnebog. Hun startede en Forlovelse, og Kai gik gladelig med paa Ideen. For det første skulde jo Tiden gaa med noget, og for det andet har det aldrig manglet ham paa humoristisk Sans. Damen, der havde en vis Svaghed for Theologer, gik i Kompagni med en velmenende Præstemand. De fik arrangeret, at Kai skulde uddannes til Skolelærer, rigtig veritabel Landsbyskolelærer; en ganske vanvittig Idé for den, der blot kendte lidt til Manden.

Kai skulde gaa paa Seminarium i København, men bo i Roskilde, bare ikke hjemme paa »Bækken«, for officielt vilde Premierløjtnanten ikke mere; det skulde hedde sig, at Pastoren havde skaffet en Danielsen til at holde Kai over den pædagogiske Daab. Selvfølgelig havde han lugtet Luntten, men gik med paa Spøgen af ovennævnte to Grunde.

Han tog engang imellem til København til de Fag, der morede ham, det var i første Række Religion, ellers blev han hjemme i sit Paulun og spillede Skak med sig selv. Det havde altid interesseret ham, og han var en Tid en helt habil Spiller; ogsaa det skulde gøres systematisk, og bindstærke Værker blev tyret, som var det en Videnskab. Det var Kai Marcussen en stor Glæde, da han paa sine ældre Dage blev udnævnt til Æresmedlem af »Roskilde Skakklub«.

Med Lærervæsenet gik det ellers programmæssigt, indtil han dumpede til Examen, og Damen omgaaende droppede ham.

Nu stod Kai igen Jedig paa Torvet. En Dag faldt han over en ligedannet Æventyrfigur, ogsaa en lidt usymmetrisk Bedremands-Søn, der saamænd havde drevet det til Overbanemester ved Statsbanerne, hvor Faderen beklædte en indflydelsesrig Stilling. Overbanemesteren var Forstmand og skulde varetage Banernes Planteskoler, Linie-Beplantning og Stations-Udsmykning; han forlod senere den sikre Embedsbane for at blive Torvespekulant under den første Verdenskrig og senere drage til Canada som Leder af store Skovdistrikter. De to Herrer, K. M. og Overbanemesteren, kunde udmærket bruge hinanden. Kai blev ansat hos ham som dobbelt Extra-Arbejder, d. v. s. han blev skrevet paa Lønningsternerne to Gange; han skulde da have Betaling for sit Arbejde.

Og her maa vi gaa over til den alvorligste Alvor. Det var mest i Kais egen muntre Fremstilling og naturligvis ogsaa noget i Virkeligheden, at han var en Eventyrskikkelse, som alle gode Spidsborgere maatte korse sig over. Inderst inde var han saa borgerlig som nogen, kunde blot som saa mange Hædersmænd lide engang imellem at have et Fri-kvarter. Han var i sit Virke dygtig, flittig og pinlig pligtopyldende, gaaende helt op i det, han havde for, uden Tanke paa sig selv. I de Aar ved Statsbanerne har han gjort et godt

Arbejde, maaske nok det Overbanemesteren selv skulde have gjort; men det bliver nu en anden Sag, og ingen skal misunde ham hans dobbelt Extra-Stilling.

Men en Dag var ogsaa den Herlighed forbi. Overbanemesteren sagde Farvel til Bannerne, og Kai var igen ude at svømme. Efter nogen Tids Forløb fik han saa Ansættelse som Kontormand ved Roskilde Bryggeri og blev i denne Stilling i hele 15 Aar. Hvad der just er sagt om ham som Funktionær gjaldt ogsaa her; i det hele taget har han altid arbejdet bedre for andre end for sig selv. Han fik Titelen Prokurist, da Bogholder forekom ham for blegsottigt.

Ved Bryggeriet passede han sit Arbejde med større Pligtopfyldelse end det er sædvanligt. En sjælden Gang tog han et Frikvarter sammen med et Par gæve Gutter af det højeste Borgerskab; men det meste af Fritiden blev anvendt paa hans kære Latin.

Han havde selvfølgelig fundet frem til noget, der ikke var helt almindeligt, nemlig til Ærkebiskop Andreas Sunesens latinske, religiøse Læredigt »Hexaëmeron« paa ikke mindre end 8000 Verslinier. Ingen Oversætter har nogensinde turdet vove sig i Lag med dette monstrøse Epos. K. M. gjorde det. Tumlede i sene Nattetimer Aar ind, Aar ud med middelalderlige, teologiske Subtiliteter og huggede løs paa de svære, latinske Knuder. Masser af Vers blev prentet ned med en Haandskrift, der nærmede sig til Kaligrafi; heraf blev en lille Del befordret i Trykken.

Man kender ikke K. M., hvis man tror, at det gik for sig som sædvanlig. Tegneren Peter Holm blev engageret til at forestaa Bogens Udstyr, og Trykningen skulde foregaa i et kendt bibliofilt Trykkeri. Resultatet blev alligevel ikke til K. M.'s Tilfredshed; men i Dag er Bogen en dyr Sjældenhed.

Selvfølgelig saa den heller ikke Dagens Lys som en Oversættelse af K. M., det vilde have været alt for ligetil. Den blev efter alle Kunstens Regler kamufleret bag Fiktioner og Pseudonymer. Historikeren, daværende Kontorchef i Kreditforeningen i Ringkøbing, F. K. Erlang, optræder i et Forord som Udgiver, mens Kai ad mærkelige Omveje havde fundet frem til en forlængst hensovet Patient i Aarhus Daareanstalt ved Navn Henrik Spreckelsen, som saa udgaves for Oversætter — Bogens Titel er: En Gengivelse paa Dansk af de 950 første Vers af Anders Sunesens latinske Læredigt Hexaëmeron ved Henrik Spreckelsen. Ringkøbing 1927.

Latinen, helst den sære middelalderlige og Matematiken, helst dens mærkeligste Problemer har stadig under alle Omskiftelser været K. M.'s to trofaste Trøsterinder.

Den forholdsvis lange Tid ved Bryggeriet og de stabile Forhold har sikkert for K. M. udgjort det bedste Afsnit af hans Tilværelse. I 1931 gik Virksomheden over paa andre Hænder, og K. M. mistede sin Stilling. Samtidig døde Premierløjtnanten og efterlod Sønnen en efter Forholdene dengang betydelig Formue.

Omkring et Menneske af K. M.'s Slægt vil der altid ligge Hajer paa Lur, de være sig af det ene eller det andet Køn. Et Par foretagsomme Herrer fik tudet ham Ørene fulde om de vældige Muligheder, en Knapfabrik paa Vindingevej indebar; og det til Trods for at den havde kostet sin Grundlægger en Formue og siden ligget stille. M. saa i Aanden Millionerne rulle og forestillede sig vel i stille Timer at blive en værdig Arvtager til Oldefader Poul paa Høgholt.

I Løbet af forbavsende kort Tid var hele Arven eksperimenteret bort derude i Fabrikken; Knapper kom der aldrig ud af det. Først da Bunden helt var naaet, og M. faktisk kun havde et Par Ører tilbage i Lommen, blev Porten lukket. Den sidste og triste Face: Fabrikant Marcussen — var afsluttet.

Gode Venner tog sig nu for at redde, hvad reddes kunde; en Del af hans kostbare Familie-Indbo blev realiseret, en Møntsamling og en Bogsamling gik samme Vej. For den fremkomne Kapital overtog Fru Marcussen en lille Papir- og Legetøjsforretning, og

K. M. selv fik Ansættelse ved Katalogiseringsarbejdet i »Bøghallens Antikvariat« i København, og rejste frem og tilbage.

Alt for tidligt afgik den ihærdige, for Familien sig helt ofrende Fru Jenny Marcussen født Kjær ved Døden. Forretningen maatte efter et kort Interregnum afstaas. Antikvariatet fik ny Ledelse, og K. M. mistede sin Stilling; paa Grund af svigtende Helbred kunde han ikke paatage sig nogen anden.

Tilbage stod nu Sct. Jørgensbjerg Alderdomshjem, hvor han var saa heldig at faa et stort, to Fags Værelse, her flyttede han ind med Resten af sine Bøger og enkelte Familie-Møbler.

Midt i Alderdomshjemmets deprimerende Ørkesløshed satte han sig selv i Arbejde, dels med Matematiken, men mest med Latinen. Der skulde hver Dag læses saa og saa meget. Pertentligt blev de latinske Tekster kaligrafisk prentet paa den ene Side i en Skrivebog og Oversættelsen lige overfor; som Øvelse forsøgte en Retur-Oversættelse. Om Mavnen gjorde nok saa mange Knuder, saa skulde dog Cæsar og Cicero eller Poulus Diaconus og Baeda Venerabilis passes, for at Sjælen kunde faa Fred. Og saa tog Hjælpen til andre ogsaa sin Tid. Folk kan jo ikke mere læse gotisk, og fremmede Sprog kniber det ogsaa med her og der; begge Dele kunde K. M. til Overflod, og han var altid rede til at hjælpe. For den, der skriver disse Linier, har han som en pinligt nøjeregnende Korrekturlæser været til uvurderlig Hjælp.

Som en anden Machiavelli i Landflygtighed sad M. i sin »Lemmestiftelse« — som han kaldte det — med sine latinske Autores, altid stram og velpudset; han nedværdigede sig aldrig til Morgensko.

En Dag gik Turen til Hospitalet, hvor han fik næsten tre kvart Aars Ophold. I den første Tid stødte han maaske an ved sin Apartethed, men blev snart alles Ven, respekteret af Læger og Sygeplejersker, fordi han tog alle de haarde Slag som det Mandfolk, han var.

Henning Bender Hansen

Et mindelegat

Ved translokationen paa Katedralskolen i år uddeltes for første gang et nyt legat, nemlig »Henning Bender Hansens Mindelegat«.

Henning Bender Hansen, der blev student i 1947, og som lige fra 1. mellem havde gået på Katedralskolen, døde i efteråret 1948 efter få dages sygdom. Han efterlod

et stort savn hos sine mange venner. Han var vellidt, hvor han færdedes, og overordentlig afholdt af alle sine lærere og sine kammerater fra skolen. Han var et meget hyggeligt menneske at være sammen med, levende interesseret i mange ting, trofast mod sine venner, venlig, munter og i besiddelse af megen humoristisk sans. I Hennings klasse i gymnasiet var der et fortræffeligt sammenhold og kammeratskab, og Henning var sjælen heri. Hver sommer siden 1946 har en stor del af Hennings kammerater fra skolen ligget i teltlejr på Langeland, i år måtte man for første gang savne ham.

Hennings venner fra skolen vil gerne sætte ham et minde, og derfor har de oprettet »Henning Bender Hansens Mindelegat«. Hvert Aar ved translokationen vil man uddele 100 kr. til en student, der har virket fremmende på kammeratskabet i skolen. Legatet gives uden skæven til eksamensresultat eller trang. I år gav man legatet til Bent Thillerup Rasmussen.

En kreds af unge mennesker, der først for et par år siden har forladt skolen, kan naturligvis ikke skaffe den kapital, der kræves for at opretholde et sådant legat. Derfor har man sluttet sig sammen i en forening »Hennings Venner«. Hvert medlem betaler mindst 10 kr. om året i kontingent; man kan således let fremskaffe de 100 kr. årligt og desuden med tiden få opsparet en legatkapital.

Foreningens formand er John Hansen, Provstevænget 7, og kassereren er Aage Dahl, Ringstedgade 68. De modtager gerne bidrag til legatet og indmeldelser i foreningen.

K. Whitta Jørgensen.

For femti år siden

»Mindet vel lader som ingenting, er dog et lønligt kildespring« — de kendte linjer, der lyder som et ordsprog, er forfattede af Grundtvig og findes i hans digt om »Valdemarerne« fra 1842. De rummer rig livsvisdom og udtaler en værdifuld sandhed. Dagen i går og de svundne tider oplever vi ikke mere. Men kun i mindet kan vi gang på gang genopleve henrundne dage, som fik varig betydning for os, fordi vi i dem fik givet noget, som frugtbart satte sit præg på os og gjorde os til det, vi er. Og denne genoplevelse er ikke en tør, formel repetition. Minderne, som lever i vort sind, virker som en oplivende forfriskelse og fremkalder en fornyelse i sindet. De grundtvigske verslinjer gælder ikke mindst de tider i vort liv, da vi var i ligeløb, da der blev givet os ny værdier at arbejde med; derfor har de særlig gyldighed om grotider og læretider, om barndoms- og ungdomsårene. Ungdomstiden er, med alt hvad den bringer af medgang og modgang, sejre og nederlag, solstunder og storme, menneskelivets vårtid. Når minderne fra ungdomsårene lutrede i tidens smeltedigel bliver levende for os, virker de simpelthen foryngende. De er kildespring i vore sind. Her er vi ved det egentlige, bærende i en sammenslutning som Roskildenser-Samfundet. Det er levende udtryk for det værd, vor gamle skole har haft og stadig har for os. Skoletiden var et betydningsfuldt, afgørende afsnit af vort liv. Vi har ikke glemt den. Derfor Roskildenser-Samfundet, og derfor hænder det, at en ældre skolediscipel — for at tale højtideligt — når hans vej falder gennem Roskilde nødvendigvis må en tur over torvet ad »Fondens Bro« til »latinerkvarteret« med katedralskolen, rektorboligen, domprovstegården, palæet med Absalonbuen og først og sidst domkirken, »det gamle hus«, der majestætisk og mægtig giver kvarteret, ja, byen præg, gør Roskilde til Sjællands »Kirke-kongeby« for at bruge en grundtvigsk vending.

Ikke mærkeligt katedralskolens gamle elever med stærke bånd føler sig knyttede til byen og kender sig hjemme i latinerkvarteret, hvor deres gamle skole ligger. Det gælder også dem, der blev studenter for 50 år siden. Tiden den gang — 1899 — var så forskellig fra vor, at nutidens ungdom vanskeligt kan gøre sig rigtigt begreb derom.

Det gamle århundrede stod for sin afslutning, og der var over sindene en vis fin de siècle-træthed. Med forventning så man, og ikke mindst studenterne af 99, frem mod det ny århundrede, og hvad det ville bringe. Den europæiske situation var sådan, at der kunne tvivles om holdbarheden af den berømte »europæiske ligevægt«, der havde skaffet tre fredelige årtier, bortset fra den evige krudttønde: Balkanhalvøen. I Rusland regerede den svage Czar Nicolai II, i Tyskland var Wilhelm II's stjerne stadig

stigende, Dreyfus-affæren rystede det franske samfund. I England var Gladstone død 98, på tronen var dronning Victoria, der havde været regerende dronning siden 1837, båndet mellem Sverige og Norge holdt endnu. Her i landet sled vi på de sidste højreministerier, som kun havde få tilhængere i folketinget. Venstreoppositionen gik frem fra valg til valg, socialdemokratiet var i vækst. I København havde forenede liberale og socialdemokrater styrtet højrestyret i borgerrepræsentationen. Men hvad vedkom alt dette skolelivet på Roskilde katedralskole? Meget. Det optog både lærerne og eleverne. Den, som skriver dette, kan endnu huske den fremragende geografi- og naturhistorielærer, C. C. Christensen, udbryde, da han hørte om oppositionens sejr i København: »Den går ikke mere for de høje herrer derinde, den går ikke!« En ny tid var i frembrud både hjemme og ude. I klubben »Hroar« drøftedes tidens spørgsmål. Her vakte Aage Redøhl (st. 98) særlig opmærksomhed ved at agitere for et nyt blad, et organ for »Det unge højre«, som den senere så kendte politiker, Asger Karstensen, redigerede. Bladet hed vistnok »Fremtidens krav« og var trykt på lyserødt papir! — Andre klubmedlemmer repræsenterede yderligt gående venstreanskuelser. Ikke mindre end af det politiske liv hjemme og ude, var vi optagne af det litterære. Her var Georg Brandes endnu det ubestridt store navn. Hen i halvfemserne blev der som bekendt røre, for ikke at sige oprør i kredsen om ham.

Det er tilstrækkeligt at nævne navnene Helge Rode og Johannes Jørgensen, senere kom Henrik Pontoppidan til. — Og mellem tidens mange røster lød kirken's tale. I Roskilde domkirke var domprovst A. S. Poulsen den filosofisk skolede, tankeklare prædikant, hvis forkyndelse nåede langt — også til skolens elever. —

Dette er kun en antydning af den politiske, litterære og åndelige atmosfære den gang. De vordende studenter var optagne af tidens store spørgsmål og de af vore lærere, som havde anlæg for det, undlod ikke ved siden af skolearbejdet at vejlede og orientere deres elever. Der knyttedes derved en forbindelse mellem lærerne og eleverne, som var af stor værdi. Al tale om »den lærde skole« som død og åndløs må nødvendigvis for dem, der i slutningen af forrige århundrede havde lærere som rektor Krarup, overlærerne Hauch, Petersen og Mikkelsen, for blot at nævne nogle, lyde uden mening.

Og når vi nu et halvt århundrede efter den lykkelige sommer, da vi blev studenter, tænker tilbage på vor skoletid, da er den altoverskyggende følelse i vore sind taknemlighed mod vore lærere. Vi forstod, måske som årene gik bedre end den gang, at de gennem deres undervisning satte et alvorligt arbejde ind for at dygtiggøre os til vore studier og vor senere livsgerning. Vi forstår nu, hvad vi skylder dem.

Der var meget skæg på Roskilde katedralskole for 50 år siden; lige fra

overlærer Lassens mægtige whiskers, Bays fint soignerede fuldskæg til Schoustrups fikse, franske fip. Der var ikke én skægløs. Skægget gav lærerne en vis værdighed, som ikke var ilde. Der var også »skæg« i moderne forstand, en levende munter tone, ikke blot mellem eleverne indbyrdes, men også ofte i timerne, uden at læreren derfor behøvede at tabe tøjlerne.

Vore gamle lærere lærte os at gøre vor pligt, at arbejde. De førte os ind i kundskabens og åndens verden med dens uudtømmelige rigdomme og værdier. Vi ærer og højagter deres minde.

Johs. Fog-Petersen.

Årets jubilarer

Studerterne fra 1899

- P. G. C. Clausen*, nu: Grif, grosserer, Drosselvej 14, Kbh. F.
L. Flensburg, ingeniør, cand. polyt., død 21. juni 1920 i Argentina.
K. E. N. F. Frederiksen, sessionslæge, St. Laurentiivej 23, Skagen.
Cai Hegermann-Lindencrone, teaterchef, død 11. august 1947 i Gentofte.
August W. Hertel, cand. mag., død 21. maj 1908 i Roskilde.
Johs. Fog-Petersen, stiftsprovst, Filosofgangen, Odense.
Simon Skou, cand. pharm, forretningsfører, Majporten 4, Kbh. S.
O. Sommerfeldt, politifuldmægtig, Nyborg.
B. Wismann, restauratør, d. 15. januar 1942 i Kbh.

Realisterne fra 1899

- S. A. Freitag*, pianofabrikant, Rotachstrasse 23, Zürich 3., Svejts.
Hjalmar Henrichsen, dyrlæge, P. Bangsvej 129, Kbh. F.
T. H. S. Hjorth, professor ved Technical High School, Yonkers, USA.
N. P. Jensen, nu: Høyby, grosserer, fabrikant, Hvidovre Strandvej 67, Hvidovre.
A. Lindstrøm, bankkasserer, d. 25. januar 1935 i Kbh.
Knud Poulsen, grosserer, Dronning Margrethes Vej 22, Roskilde.
O. F. Rasmussen, senere Ramding, direktør, død 24. november 1939 i Charl.
Chr. Schledermann, murermester, Villavej 2, Roskilde.
Albert Winther, købmand, død 21. juni 1938 i Roskilde.

Fjerde klasses hovedeksamen

- E. O. S. Ahlefeldt-Laurvig*, greve, ritmester, død 23. august 1946 på Turø.
C. Eckardt Møller, ingeniør, Højskoleallé 50, Kastrup.
Knud Michelsen, fabrikant, Vestergade 23—25, Kbh. K.
J. S. S. Rostgaard-Nielsen, stationsforstander, Birkerød.

Studerterne fra 1909

Viggo Andersen, lektor, Eivindsvej 2, Ordrup.
Elna Bendtzen, frøken, Hegnshuset, Skovkrogen, Lillerød.
J. F. Fenger, sognepræst, Glud pr. Horsens.
C. Lysholm Hansen, landsretssagfører i Slagelse, død 28. juni 1948 i Kbh.
Johannes Hansen, kontorchef i Industrirådet, cand. jur., V. Boulevard 18, Kbh. K.
Knud Hellmers, forpagter, død 17. maj 1942 i Roskilde.
V. Hehningsen, cand. mag., død 11. august 1941 i Roskilde.
Hans Jensen, dr. phil., forfatter, d. 6. februar 1945 i Kbh.
A. H. Møller, tandlæge i Vejle, død 17. februar 1937.
Poul Anker Rasch Nielsen, fuldmægtig i Hafnia, Damhus Boulevard 37, Valby.
F. Nørregaad, læge, Tåstrup.
A. Pedersen, cand. jur., amtsrådssekretær, Tinghuset, Roskilde.
Hemming Pedersen, mejeriejer, Bøgely pr. Lellinge.
L. Pedersen, nu: *Tillitse*, gesandt, Tokio, Japan.
Poul Scheel, generalkonsul, Chicago, USA.
Harald Svane, viceskoleinspektør, Bernstorffsvej 71 A, Hellerup.
Kaj Svarre, redaktør, Østsjællands Folkeblad, Køge.

Realisterne fra 1909

Ejnar Augsburg, oberstløjtnant, Kastelsvej 19, Kbh. Ø.
Anna K. Beck, afdelingsleder ved Statens Frøkontrol, Thyvej 3, Kbh. F.
P. G. Blichfeldt, revisor, N. Frihavnsgade 74, Kbh. Ø.
Inger Børgesen, nu: fru grosserer *Brincker*, Skjoldsgade 7, Kbh. Ø.
Ellen Dreyer, nu: fru *Neisse*, Diget 4 A, Holbæk.
K. L. Frederiksen, brygmester, Nørre Boulevard, Nykøbing F.
Elna Grymer, assistent ved Post- og Telegrafvæsenet, Forhåbningsholms Allé 7, Kbh. V.
N. P. C. Jensen, nu: *Elligsøe*, postkontrollør, St. Kjeldsgade 2, Kbh. Ø.
Helene Suell Kiersgaard, nu: fru *Forman*, Fjordgårdsvej 11, Holbæk.
Ernst Matthissen, grosserer, Emmasvej 2, Gentofte.
H. M. Petersen, bankdirektør, Klyngehuset, Frederikshavn.
Karen Marie Skou, nu: fru tandlæge *Schmidt*, Hobrovej, Ålborg.
Aksel Thiesen, overlærer, Ellehøj 22, Hellerup.
J. H. Voss, trafikkontrollør, Kærholmen 5, Vanløse.

Studerterne fra 1924

Nysproglige

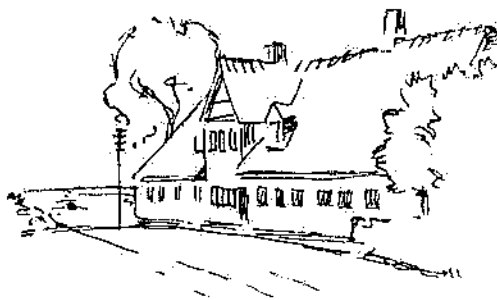
Alpha Andersen, nu: fru stationsleder *Steensen*, Fælledvej 12, Fredericia.
Kirsten Balslev, diakonisse, Diakonssøstiftelsens Sygehjem Måra, Dronningensv. 16, Kbh. F.
Gudrun Bloch, nu: fru boghandler *Ludwig*, Engbakken 16, Holte.
Agnes Christensen, nu: fru direktør *Folkmann*, Christianshavns Torv 6, Kbh. S.
Vibeke Fabricius Hansen, nu: fru reservelæge *Zahle*, Marselisborg Hospital, Århus.
Ellen Karen Jensen, kontorfuldmægtig, Falkonerallé 20, Kbh. F.
Christian Poulsen, kursusforstander, cand. mag., Dronning Margretesvej 107, Århus.
Eli Reimer, nu: fru overlæge *Steinert*, Frednes Allé 1, Porsgrund, Norge.
Edel Varming, nu: fru arkitekt *Koch*, Hulgårdsvej 10 B, Kbh. F.

Matematiske

Ivar Bertelsen, civilingeniør, dr. techn., Hellerupvej 51 C, Hellerup.
Truels Jensen, murer, død 2. april 1935 i Hedehusene.
Niels A. Knudsen, arkitekt, Rebekekvej 41, Hellerup.
Erling Kristensen, lektor, Rosenvej 21, Gentofte.
Erik Morthorst, arkitekt, Langesund 5, Kbh. Ø.
Christian Selchau-Hansen, godsejer, Alslevgård pr. Karise.
Oluf Sivertsen, nu: Reisby, byretsdommer, Falkenhøj, Tjæreby pr. Roskilde.
Erik Skov, civilingeniør, Møllevang 14, Birkerød.
Erik Strandgaard, overlæge, dr. med., Skørping Sanatorium, Skørping.
Johannes Teglbjerg, civilingeniør, Strandvej 75 A, Kbh. Ø.
Jens Westrup, orlogskaptajn, Kronprinsessegade 73, Kbh. K.

Realisterne fra 1924

Gerda Esbjærg, sygeplejerske, Røvsingsgade 11, Kbh. Ø.
Kaj Frellsen, cand. pharm., Asavænget 30, Lyngby.
Cecilia Galskjøt, Brogade 11, Køge.
Helene Hansen, nu: fru Lindstrøm, Solskrænten 30, Valby.
Inger Sofie Hansen, død 17. august 1925 i Harwich.
Inger Wendelboe Johansen, nu: Wulff, Søborg Hovedgade 24, Søborg.
Elise Kierkegaard, nu: fru fabrikant Holm, Joakim Larsensvej 16, Kbh. F.
Gustav Mandrup, ingeniør, General Bahnsons Vej 13, Kbh. F.
Svend Mandrup, underdirektør, Ahlmänn's Allé 21, Hellerup.
Margrethe Møller, nu: fru fabrikant Richardt, Ringvej 1, Tåstrup.
Erna Nielsen, nu: fru proprietær Nielsen, Boholtegaard, pr. Køge.
Robert Nielsen, nu: Gøhler-Nielsen, oliemøller, Finlandsgade 27, Kbh., S.
Asta Okholm, nu: Andersen, Katrinevej 58, Fredericia.
Arthur Ogilvie, plantageejer, El Centinela, El Dorado, Alta Paraná, Misiones, Argentina.
Carl Werner Petersen, grosserer, Møllehusvej 49, Roskilde.
Else Petersen, assistent i Telefonhuset, Frederiksborgvej 68, Roskilde.
Poul Poulsen, gårdejer, Fjorddal, Bognæs pr. Holbæk.
Inger Aasted, sygeplejerske, Tamsborgvej 32, Hillerød.

Studerterne årgang 1949

Årets dimittender

Studertereksamen

(III ns. a.)

Knud Anker-Møller, f. afd. bankfuldmægtig, Roskilde. — Holger L. Engberg, f. overlærer, Køge. — Kenneth Garner, f. grosserer, Tåstrup. — Poul Aage Hansen, f. repræsentant, Roskilde. Elin Kaltorp-Hansen, f. overlærer, Hedehusene. — Niels Jørgen Larsen, m. cand. pharm., Roskilde. — Gertrud Madsen, f. fængselsbgh., Vridsløselille. — Helle Norby Nielsen, m. skotøjshdl., Ringsted. — Christen Ejby Petersen, m. frue, Ringsted. — Leif M. Petersen, f. tarmhandler, Ringsted. Anna Schiøler, f. sognepræst, Tølløse. — Kirsten Fjældstad Stærkind, f. købm., Ringsted. — Ole Lorents Søndergaard, f. brøndm., Thorsbrø. — Kasper Vilstrup, f. sognepræst, Herslev. — Gitte Vinther, f. redaktør, Ringsted.

(III ns. b.)

Niels J. Damgaard, f. tandlæge, Roskilde. — Ingrid E. Frederiksen, f. afd. politibetjent, Roskilde. — Kirsten Gade, f. slagteridirektør, Køge. — Inge Henriksen, f. repræsentant, Roskilde. — Anna-Lis Holst, f. provst, Kornerup. — Bodil Waage Jensen, f. inspektør, Hedehusene. — Ena N. E. Jensen, f. fabrikant, Roskilde. — Jens Chr. Jensen, f. gdr., Bukkerup.

— Anni W. Jeppesen, f. fællesdommer, Roskilde. — Niels Kroon, f. sognepræst, Himmelev. — Anne Birgit Nørbæk Madsen, m. eks. fodplejer, Roskilde. — Arne Nielsen, f. skræddermester, Tåstrup. — Rita S. I. Nielsen, f. forpagter, Roskilde. — Karin Lis Nymand, f. lærer, Hvidovre. — Anni T. Schmidt, plejef. lærer, Strøby Egede. — Julie B. Skeby, f. afd. kaptajnlojtnant, Roskilde. — Ruth B. Willumsen, f. gårdejer, Reerslev.

(III mn.)

Lissi Birgit A. Christiansen, f. købm., Holbæk. — Karl Martin Døcker, f. ingeniør, Smidstrup. — Per Gjerløv-Madsen, f. kommunelærer, Roskilde. — Asger H. Jensen, f. mekaniker, K. Hyllinge. — Anne Margr. Bonne Jørgensen, f. Overbanem., Holbæk. — Ruth Jørgensen, f. maltgører, Tåstrup. — Egon Larsen, f. gårdejer, Skee-Tøstrup. — Ole E. Drachmann Madsen, f. afdelingslæge, dr. med., Roskilde. — M. Abel Nielsen, f. gårdejer, Højelse. — Niels P. Nørregaard, f. gårdejer, Kraghave. — Kaj Rye Pedersen, f. installatør, Holbæk. — Kirsten Pedersen, f. malermester, Roskilde. — Niels P. Pedersen, f. gårdejer, Dåstrup. — Bent Thillerup Rasmussen, f. malerm., Tåstrup. Gerda D. Rasmussen, f. smed, Roskilde. Helge Tovborg-Jensen, f. propr., Hedehusene. — Kirsten Wæyer, f. civilingeniør, Tåstrup.

Realklasse a

Edith Lindenskov Andersen, f. skræddermester, Nr. Dalby. — Villy Niels Andersen, f. gårdejer, S. Svenstrup. — Sv. Henning Bundgård, f. gdr., Truelstrup. — Børge Dahl, f. direktør, Roskilde. — Anne Hansen Glem, f. billedhugger, Roskilde. — Erna Gyldenkerne, f. gårdejer, Osager. — Else Hellner, m. redaktør, Roskilde. — Kurt Johansen, f. faktor, Roskilde. — Lars M. Jørgensen, f. fabrikant, Roskilde. — Georg Bredsig Larsen, f. gårdejer, Vor Frue. — Kirsten Larsson, f. overassistent, Roskilde. — Arne B. Maibom, f. frisør, Viby. — Else Nielsen, g. gårdejer, Slimminge. — Käte V. Nielsen, f. bogtrykker, Roskilde. — Bente Lis Pedersen, f. mejeriejer, Viby. — Børge E. Pedersen, f. husejer, Gødrup. — Lis Sønder Petersen, f. maskinfabrikant, Roskilde. — Anne Margr. Rasmussen, f. hønseriejer, Viby. — Karen Stavnstrup, f. tandlæge, Glostrup. — Sven Vedsø, f. første-lærer, Viby.

Realklasse b

Jørgen Anders Bech, f. proprietær, Haudrup. — Rita M. Bjergfelt, f. tømrermester, Smidstrup. — Bodil A. Brønnum, f. lægemissionær, Roskilde. — Carsten Dilling Hansen, f. sæbefabrikant, Tølløse. — Jens Hermann, f. direktør, Køge. — Helge Krarup, f. landinspektør, Roskilde. — Aase Kristensen, f. gårdejer, Lejre. — Vibeke Messerschmidt, f. rentier Messerschmidt, Roskilde. — Anna Eline Otzen, f. provst, Jersie. — Bodil Pinholt, f. gårdejer, Sallev. — Jytte Poulsen, f. murermeister, Hvalsø. — Anne Katrine Wolfhagen, f. fabrikant, Roskilde.

Post festum

Generalforsamlingen

Det svundne års første og vigtigste begivenhed var generalforsamlingen, der holdtes i skolens solennitetssal lørdag den 6. november. En lille, men udsøgt skare overværede de stilfærdige forhandlinger, som lededes af rektor Hakon Fogh og indleddes med formanden, direktør H. S. Sprechlers, beretning.

Heraf fremgik det, at medlemstallet — trods kontingentforhøjelsen — havde holdt sig. Foreningen har nu 1276 medlemmer og er således landets største skolesamfund, og det bliver snart et problem, hvor man i fremtiden kan samle så mange medlemmer.

Kontingentforhøjelsen havde bevirket, at økonomien lå fint, med et overskud på 2800, trods forskellige forhøjelser på budgettet, blandt andet til »Roars Kilde«, der har den vigtige mission at være bindeled mellem medlemmerne, også de, der ikke kan komme til sammenkomster og møder. Overskudet for regnskabsåret 1948—49 var budgetteret til 1400 kroner.

Årets legater var fordelt således: Ahlefeldts legat tilfaldt en realist, Karen Ruth Jacobsen, Roskildenser-Samfundets legat gik til en student, Torben Holm Petersen, og Oxholms legat til arkitektstuderende Jørgen Magnussen. Der var desuden uddelt seks idrætsbægre. Formanden takkede rektor Fogh, fordi man på ny havde indført gymnastik- og idrætskonkurrencerne på skolen.

Da formanden omtalte redaktørskiftet, hyldede forsamlingen den afgående redaktør, Hans Rønø, for hans dygtige ledelse af »Roars Kilde«s redaktion gennem 10 år.

Formanden sluttede med at give meddelelse om Sjøberg-legatet på 10.000 kr. til et værelse på Domus Medica, og medlemmerne klappede overlæge Sjøberg frem. — Det er mine arvinger, De skal takke, sagde det gavmilde æresmedlem. Jeg har kun opnået at komme ned i formueskat, så jeg tror, jeg står mig ved det!

Så tog lektor Werner fat på regnskabet, der, som det stod trykt i sidste års »Roars Kilde«, omfattede en mystisk post: Kurage ved obligationskøb. Det skulle have været kurtage.

Fabrikant Knud Michelsen gav beretning fra lånefonden. Der var i årets løb bevilget to lån, et på 1500 kr. til en stud. med. og et på 600 kroner til en handelsstuderende. Der var i årenes løb ydet ialt 59 lån med en samlet lånemasse på 57.500 kroner. For tiden var udlånt 12.881 kr. Virksomheden havde, understregede fabrikant Michelsen, aldrig givet tab, og der var ingen restancer.

Til bestyrelsen genvalgte formanden, direktør Sprechler, lektor A. Werner, grosserer A. Melby, teaterinspektør Holger Rørdam, læge Herbert Hansen og stud. jur. Nebelong, ligesom sparekassedirektør Holme genvalgte som revisor.

Der fulgte en drøftelse af planerne om udgivelsen af skolens historie, og derefter kunne formanden slutte generalforsamlingen med et leve for dirigenten.

Festen for jubilarerne

Om aftenen samledes ca. 150 medlemmer med rektor Fogh og frue og de 30 jubilarer, der havde efterkommet indbydelsen, til jubilarfest på »Prinsen«. Her blev der blandt andet talt af massør Poulsen — den eneste 60-års jubilar — bogholder Rasmussen, Helsingør — en af de to 50-års jubilarer — af én af de 11 40-års jubilarer, direktør Harboe, København, og af en af de 16 25-års jubilarer, dommerfuldmægtig Sigurd Poulsen, Rønne.

Derefter talte landsretssagfører Carl Skou, Roskilde — også en 40-års jubilar — og sekretær Erik Ibsen, Roskilde, der var 25-års jubilar. Talernes række sluttede med en munter hyldest til »Prinsen«s uforanderlige festsal af kirkegårdsinspektør Hans Rønø.

Efter middagen var der dans.

Skalkestykker på skolen

Som det er blevet sædvane var Roskildenser-Samfundets medlemmer også i år inviteret til skolekomedie på katedralskolens private teater, og de medlemmer, der efterkom indbydelsen, fik en storartet aften i selskab med Molière og den stab af talenter, der spillede hans »Scapins Skalkestykker«. Bedst og festligst var cand. mag. Ole Ørnsholt, der glimrede som den opfindsomme tjener, som han spillede med et næsten gallisk lune og en udpræget lollandsk accent. Der blev jublet, og bagefter ved dansen morede medlemmerne sig så eftertrykkeligt og højlydt, at de næsten ikke hørte, hvor falsk orkesteret spillede.

Åndelig føde i stedet

Festen for dimittenderne blev, som det er sædvane, holdt efter skolens translokation den 23. juni. Middagen på »Prinsen« blev i kulinarisk henseende ikke blot en skuffelse, men for mange en ubehagelig overraskelse, idet fiskeretten påførte adskillige af gæsterne et maveonde. Feststemningen lod sig imidlertid ikke kvæle af fadenes triste indhold, og dette skyldes først og fremmest den glimrende og spirituelle rustale, som overlærer, dr. med. Hans Tønnesen, Næstved, holdt til de unge. Ligesom ved årets øvrige fester havde husdigerne været i funktion, i dette tilfælde Holger Rørdam og adjunkt Knud Whitta Jørgensen, der også begge havde deres andel i aftenens vellykkede forløb.

„Rolf Krage søger mager“

Sammenkomsten i København 1949

Lørdag den 19. februar holdt Roskildenser-Samfundet sin årlige teateraften i København. Med rette kan det kaldes samfundets teateraften, idet både forfatter, instruktør, skuespillere og størsteparten af publikum var medlemmer, og det opførte stykkes idé og indhold havde nøje tilknytning til skoleliv og Roskildeegnens historie. For den, der ikke har overværet forestillingen, kan dette lyde både højtideligt og kedeligt; men stykket var et såkaldt spex og med definitionen af spex: »parodisk amatør-dramatik af løssluppen karakter«, har man i virkeligheden givet forestillingen en kort, men særdeles rammende anmeldelse.

Når man tænker på Københavns-festen, som den formede sig for år tilbage, vil man sikkert komme til den erkendelse, at det er en meget stor gevinst, at samfundet er blevet selvforsynende på dette område, idet det nok forekommer langt mere tiltrækkende ved denne lejlighed at se »vore egne« på scenen, end at skulle overvære professionelle kunstners præstationer i mere eller mindre lødig klasse.

Atter i år havde man gransket Saxo Grammaticus, og denne gang pustet liv i sagnet om Rolf Krage. Og hvilket liv! I »Rolf Krage søger mager« har forfatterinden Lise Flindt Nielsen, hvis vågne sans for det aktuelle allerede vil være almindelig bekendt, været et godt stykke forud for sin tid på næsten visionær måde, idet hun giver vikingetiden en renaissance og således bør høste æren af en idé, som senere er blevet udnyttet i turistmæssig

øjemed. Man kan af udenrigspolitiske grunde dog være taknemlig over, at Rolf Krage og hans bersærker holdt sig til Borgernes Hus og ikke gjorde togtet med til England.

Handlingen var henlagt til en mark på Lejre-egnen, hvor en klasse under ledelse af en lærerinde skal grave efter oldsager i en høj. Efter et møde med markens ejer erfares, at en gammel overlevering siger, at finder man en bestemt runesten og læser indskriften højt, vil højen åbne sig, og Rolf Krage og hans bersærker vise sig. Besjælet af den rette

Lærerne Ørnsholt, Sørensen og Whitta Jørgensen som skoleeleverne Dum, Doven og Fræk.

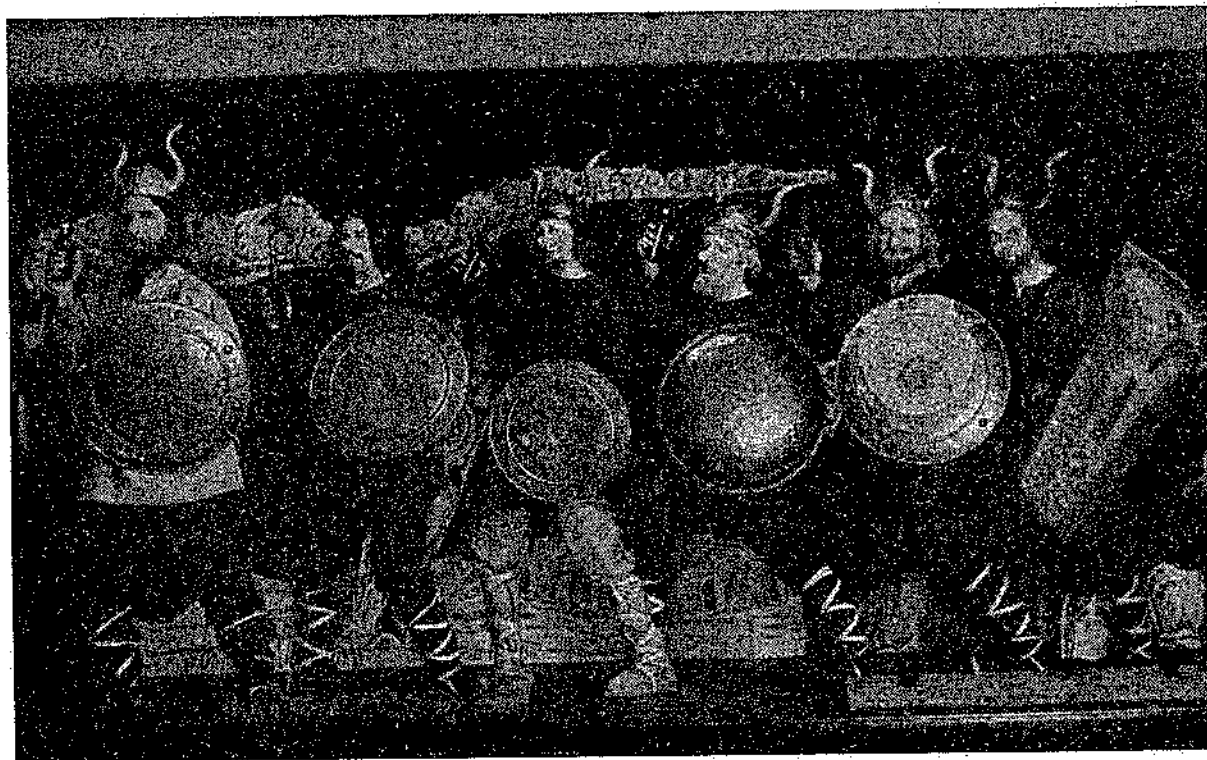
lejreånd går man radikalt til værks og finder selvfølgelig stenen — og fortid blander sig med nutid på den mest groteske måde.

Lise Flindt-Nielsen havde den krævende rolle som lærerinden, hvilket må have givet dem, der ikke er fortrolige med hendes livlige fantasi, et mærkeligt billede af lærerinden fra hendes skoletid. Der fandtes da vist ingen, der kunne gå i spagat, udtrykke sig så fortryllende omend skingert i sang, kaste sig helt så skamløst ud i flirt og være iklædt så fikse, momentvis helt synlige festonbukser, som denne mosgroede, pincenerede gammeljomfru.

Holger Nielsen havde med vanlig dygtighed instrueret det store ensemble og havde endda fået tid til at spille rollen som bondemanden. Med glæde genkendte man efterhånden mange gamle Roskildenser-Samfunds-aktører, hvoraf der er god grund til særlig at fremhæve lektor Werner som bersærkernes sikre anfører i bersærkergangen og lektor Sørensen som en skoledreng ved navn »Dum«. De høstede begge overdådigt bifald på deres morsomme præstationer, og man må beundre dem for det storsind, hvormed de gang på gang er villige til at ofre sig for at fornøje os gamle elever. Endnu et par skoledreng, »Doven«

og »Fræk«, blev spillet af adjunkt Whitta Jørgensen og cand. mag. Ole Ørnsholt. Triumviratet »Dum«, »Doven« og »Fræk« foretog med stor virtuositet en herlig vise, skrevet af Whitta Jørgensen. Som pendant på spindesiden sås tre skolepiger — som de hævdes at være i dag! — udført af Lillian Wester-Nielsen, Else Rohde og Bodil Schrøder. De gjorde en bemærkelsesværdig indsats, idet de udfyldte de tre roller med sex.

Som Rolf Krage gøglede Bent Flensborg i alle sceniske kunstarter, med en forbløffende

Roskildenser-Samfundets smukke kor, the meyling boys, anført af lektor Werner.

maske: smuk indtil ukendelighed. »Husløg«, hans frille blev dramatisk sunget og spillet af Gunhild Andersen — statelig som en valkyrie i gallauniform.

Bersærkerkorets tilsynekomst under våbengny var en af aftenens store oplevelser. Bag de grumme fremtoninger formummede sig Holger Rørdam, Hans Rønø, Poul Mortensen, Niels Malthe Borch og Thorkild Budtz-Olsen.

Under spillets gang vrimlede det med morsomme påfund, og samtlige aktører lagde en oplagthed for dagen, som virkede overmåde smittende på publikum.

Bag kulisserne fungerede Robert Hansen som regissør, Vibeke Sørensen som sufflør, Ruth Rønø som repetitør og fru Meyling som balletinstruktrice.

En virkelig god spøg er altid kort. Således også her, hvor forestillingen let som en leg gik over scenen på ca. 1 time. Dog må man ikke glemme, hvilket arbejde der lægges i forberedelserne — hvor megen fritid der ofres på tilrettelæggelser og prøver, og hvilke umenneskelige anstrengelser navnlig instruktøren må præstere inden premiøren.

Roskildenser-Samfundet har tidligere opfordret interesserede medlemmer til at melde sig til fremtidige opgaver, for at få så mange årgange som muligt repræsenteret blandt aktørerne. Her lærer man både ældre og yngre kammerater at kende, og arbejdets besvær opvejes fuldtud af de mange morsomme timer, man tilbringer sammen. Opfordringen være hermed gentaget: Kom frit frem -- med den forfatter og den instruktør vil enhver få succes.

Spectator.

„Kildekalk”

Den 22. december i fjor udnævnte gymnasteforeningen »Hroar« sit første æresmedlem. Den stolte og lykkelige udvalgte var Roskildenser-Samfundets kasserer, lektor A. Werner, der som tegn på værdigheden modtog et smukt udført æresbrev.

Den 1. april udnævntes adjunkt, fru Estrid Lund, til lektor.

Med skoleårets udgang forlod cand. mag. Ole Ørnsholt skolen. Han drog til Østrig for at deltage i fredsvennernes hjælpearbejde. Fra det nye skoleårs begyndelse ansattes i hans sted cand. mag. E. Dehn Jensen.

Den 19. august fejrede gymnastiklærer, løjtnant Valdemar Jensen 40-års jubilæum som gymnastiklærer.

To af vore medlemmer har giftet sig. Det er Bodil Nebelong, student 48, og arkitekt Jørgen Magnussen, student 44.

Bestyrelsesmedlem i Roskildenser-Samfundet, læge Herbert Hansen, blev tirsdag den 23. august gift med stud. med. Lilly Asmind Hansen.

Lektor W. F. Hellner, tidligere Roskilde Katedralskole, blev fra det nye skoleårs begyndelse ansat som lektor ved Aurehøjs gymnasium i Lyngby.

Læge Oluf Poulsen, der er student fra 32 og som virker som reservelæge på Roskilde amts- og bys sygehus' medicinske afdeling, blev i juli måned dr. med.

Ved katedralskolens gymnastikkonkurrence i foråret uddelte Hans Rønø præmier til drengene, mens Lise Flindt-Nielsen overrakte sølvbægrene til pigerne. Præmierne fordeltes således: 1. pr. Lars M. Jørgensen, realklassen; 2. pr. Max Klarskov, Viby, 2. m.; 3. pr. Egon Larsen, 3. m.

Pigernes præmier, der ikke uddeltes efter konkurrence, men efter flid, faldt således: 1. pr. Inge Henriksen, 3. sb.; 2. pr. Edith Lindenskov Andersen, realklassen; 3. pr. Rita Nielsen, 3. sb.

Rektor Hakon Fogh indførte i år en ny skik ved Roskilde katedralskole. Efter endt eksamen foranstaltedes fest for studenter og realister med pårørende og lærere i skolens festsal.

Cand. jur. Jørgen Andersen-Rosendal, forfatteren til roskildenser-spexet »Guderne ser«, vendte i foråret hjem efter tre års ophold i østen. I august rejste han påny ud for — som »Nationaltidende«s udsendte medarbejder — at besøge Indien og Abessinien.

Dr. phil. Fr. Ingerslev har i år på Gyldendals forlag udsendt en statelig bog om Selma Lagerlöf.

Blandt årets 50 års jubilarer er Roskildenser-Samfundets populære næstformand, fabrikant Knud Michelsen.

Kontingentet

andraget 10 kr. for medlemmer over 25 år, ellers 4 kr., og bedes indbetalt på Roskildenser-Samfundets postkonto ved hjælp af indlagte indbetalingskort i løbet af en måned.

Føler nogen trang til samtidig at sende et bidrag til understøttelsesfonden, stort eller lille, er et sådan meget velkomment. I det forløbne regnskabsår har vi haft den glæde at modtage fra forskellige medlemmer bidrag på ca. 500 kroner, hvorfor jeg herved på bestyrelsens vegne bringer giverne en hjertelig tak.

Alle dimittender og jubilarer modtager dette nummer af »Roars Kilde«. Vi håber på mange indmeldelser.

A. WERNER,

Kasserer

Roskildenser-Samfundets regnskab

1. aug. 1948 — 31. juli 1949

A: Kasseregnskab

Grundfonden:

Overført fra forrige år	kr. 1.000,00
Renter	» 41,16
	<hr/>
	kr. 1.041,16
Renter overført til studie- og understøttelsesfonden	» 41,16
Beholdning pr. 31. juli 1949	<hr/>
	kr. 1.000,00

Waldemar Oxholms legat:

Sparekassebeholdning pr. 31. juli 1948	kr. 67,22
Renter af obligationer	» 105,00
Renter af sparekassebeholdning	» 1,46
	<hr/>
	kr. 173,68
Udbetalt ved rusfesten 23. juni 1949	» 100,00
Sparekassebeholdning pr. 31. juli 1949	<hr/>
	kr. 73,68

Driftsfonden:

Overført fra forrige år	kr. 3.184,11
Indtægter i regnskabsåret:	
Medlemsbidrag (Minima)	kr. 8.951,00
Restancer	» 35,00
Renter i giro og sparekasse	» 74,89
Indtægter ved annoncer i bladet	» 444,50
Ahlefeldts legat	» 500,00
	<hr/>
	» 10.005,39
	<hr/>
	kr. 13.189,50

Udgifter i regnskabsåret:

Generalforsamling og stiftelsesfest	kr.	1.477,59	
Skolekomedie	»	43,25	
Festen i København den 18. februar 1949	»	494,93	
Rusfesten den 23. juni 1949	»	1.903,67	
Roars Kilde no. 50	»	2.774,72	
Flidspræmie til to dimittender	»	200,00	
Gymnastikpræmier	»	144,83	
Administrationsomkostninger	»	658,83	
Kranse, blomster og gaver	»	218,25	» 7.916,07
Beholdning ved regnskabsårets slutning	kr.		<u>5.273,43</u>

Studie- og understøttelsesfonden:

Beholdning pr. 31. juli 1948			kr. 50.975,41
Bidrag fra kontingentbetalere	kr.	508,50	
Renter af grundfonden	»	41,16	
Renter af obligationer	»	578,78	
Renter af bank- og sparekassebøger	»	710,44	
Renter af udlånte midler	»	321,96	» 2.160,84
			<u>kr. 53.136,25</u>
Kurstab på obligationer	kr.	155,00	
Udbetalt understøttelse	»	200,00	
Kurtage ved køb af obligationer	»	6,42	
Administrationsomkostninger	»	150,00	» 511,42
Beholdning ved regnskabsårets slutning	kr.		<u>52.624,83</u>

B: Samlet kapitalformue

Grundfonden:

Sparekassebeholdning	kr.	1.000,00
----------------------------	-----	----------

Waldemar Oxholms legat:

Sparekassebeholdning	kr.	73,68	
Kr. 3000 Ny jyske krf.obl. à 3½ pct.	»	2.632,50	» 2.706,18

Driftsfonden:

Beholdning i bank, giro og kasse ..... kr. 5.273,43

Studie- og understøttelsesfonden:

Studie- og understøttelsesfonden:

Kr. 2.000 4½ pct. Østift. Krif. 13. s.	kr. 2.000,00	
Kr. 1.000 4 pct. Østift. Krif. 13. s.	» 947,50	
Kr. 7.000 4 pct. Østift. Krif. 16. s.	» 6.597,50	
Kr. 7.000 4 pct. Ny jydsk Købst. Krif. 9. s.	» 6.615,00	
Bank- og sparekassebeholdning	» 15.170,26	
Udestående lån	» 21.294,57	» 52.624,83
		<hr/>
		Ialt kr. 61.604,44

Samtlige værdipapirer er optaget til den ult. juli noterede køberkurs.

Det Raben-Levetzau'ske fonds bidrag til fremstilling af et værk om Roskilde Katedralskoles historie udgjorde pr. 31. marts 1949 med renter kr. 1292,73.

Roskilde, den 20. oktober 1949.

A. WERNER
Kasserer

H. SPRECHLER
Formand

KNUD MICHELSEN
Næstformand

AAGE W. PETERSEN
Sekretær

HOLGER RØRDAM

A. MELBY

HANS RØNØ

HERBERT HANSEN

N. C. NEBELONG

LISE FLINDT-NIELSEN

HOLGER NIELSEN

Undertegnede har gennemgået driftsfondens, grundfondens og understøttelsesfondens regnskaber for året 1948/49 samt Waldemar Oxholms legatregnskab, medlemskartoteket og de til regnskabet hørende bilag. De anførte obligationer, indlånsmidler og kassebeholdningen er til stede.

E. MEYN

S. HOLME

<p>ESBEN JOHANSEN Landsretssagfører Algade 1</p> <p>Roskilde Tlf. 13 og 400</p>	<p>B. SVARRE NIELSEN Landsretssagfører Skomagergade 8</p> <p>Roskilde Tlf. 732</p>
<p>CARL SKOU Landsretssagfører Hersegade 3</p> <p>Roskilde Tlf. 2300</p>	<p>SVEND T. BRUUN Landsretssagfører Kronprinsessegade 30</p> <p>København Tlf. C. 2561</p>
<p>CHR. HAUER Landsretssagfører Bredgade 45</p> <p>København Tlf. C. 4907 . 4407 . 12,806</p>	<p>HANS A. JACOBSEN Landsretssagfører (Johan H. Clausen & Hans A. Jacobsen)</p> <p>Næstved Tlf. 713</p>
<p>H. KLITAGER Landsretssagfører Hostrups Have 50</p> <p>København Tlf. Nora 9522</p>	<p>K. ØRUM JENSEN VIGGO KLEISBY'S EFFE. Landsretssagfører Algade 65</p> <p>Aalborg Tlf. 4070 og 4090</p>

A		
<p>EINAR KØRNERUP MURERMESTER & ENTREPRENØR Jernbeton-Konstruktioner</p> <p>Blankavej 10 København Telefon: C. 3578</p>		

LAURITZ ANDERSEN & CO.

(OTTO LAGE & K. BIRKEDAL)

Olier og Fedt . Skibsudrustning . Tekn. Artikler

Cort Adellersgade 10

København K.

C. 1501 . 6435

K. SCHALTZ

ROSKILDE KAFFE- OG THEHÅNDEL

Grundlagt 1889

Telefon 55

Eget kafferisteri

Køb bøger her

Kontorartikler

Henry Schwenckes Boghandel

Algade 36

Telefon 338

Roskilde

HOTEL „PRINSEN“

Roskilde 10 & 811

Skal De bygge,

så tal med Deres arkitekt —

det betaler sig

TERPLET

METYL METAKRYLATPLADER

EYV. TERP

KEMISK FABRIK

Himmelev

Tlf. 2939

Indbruds-Tyveriforsikringsselskabet

DANMARK

DANSK ASSURANCEFORRETNING

Direktor H. C. Andersen

RINGSTEDGADE 14

Tlf. Roskilde 149

ROSKILDE KATEDRALSKOLES

EMBLEM

leveres af

GULDSMEDE

C. Andersen & Enig

ROSKILDE

Tilkendt medailler for guld- og sølvarbejde

Lækreste kager

SCHMIDTS CONDITORI

ALGADE 15

Butik: Tlf. 105 . Café: Tlf. 2028

SELSKABSSMØRREBRØD
C. 7075

Københavns Smørrebrød

Poul Tholstrup

SMØR OG OST

Raadhustorvet

Roskilde

Telefon 106.

SCANDINAVIAN TRANSIT STORE

ved H. THOLSTRUP

Dollar Gift Shop

Udstilling:
Vesterbrogade 2 A

Vesterbrogade 140

Eva 8620

VACUUM OIL COMPANY
SMØREOLIESPECIALISTER

KOSANGAS

Dansk Flaskegas Co. A/s

Hovedkontor: Vesterbrogade 10, København V. Tlf. Central 95 03*

Lager og værksted: Vesterbrogade 140, København V. Tlf. Eva 14 81

Afdelinger:

Århus: Søren Frichsvej 22. Tlf. 11 03 - 11 04

Middelfart: Tlf. 129

Køge: Tlf. 850

Nykøbing F.: Tlf. 985

Nørre Sundby: Tlf. 97 03

Forhandlere og depoter findes over hele landet. Ring eller skriv efter brochure og nærmere oplysninger.

Knud Tholstrup

DAMEHATTE

*Største og
eleganteste udvalg...*

A. MELBY

KØBMAGERGADE 39
TELE. C. 5776 & 10,904

Roskildensere køber deres

Bøger og papir hos:

ARNOLD BUSCK

International Boghandel

Kjøbmagergade 49
Ligefor Regensen
Telefon Central 2453

MAGLEKILDE

Maskinfabrik og Jernstøberi

Roskilde . Telefon 41

Centralvarme
Køleskabe
Støbegods
Jernkonstruktioner

C. J. Schledermann & Sønner

Murermestre og Entreprenører

JERNBETON

Telefon 122

Roskilde

VEJLE TEXTILFABRIK

C. Müller

VEJLE

VILLIAM KRISTENSEN

Tomrermester med maskinsnedkeri

Firmaet grundlagt 1887

TELEFON 257

ROSKILDE

AL FORSIKRING

ERIK CARSTENSEN

Algade 8 . Roskilde
Tlf. 1642

Statsanstalten for Livsforsikring
Det kgl. octr. alm. Brandassurance Compagni

Maskinfabriken

EXTRUSION

(ARNE L. GALATIUS)

STRENGPRESSET PLASTIC-PROFILER, RØR, STÆNGER, REMME

Landlystvej 40

København-Valby

Telefon Hvidovre *1140

*Roskilde
Kontantforretning^{A/S}*
CARL ANDERSENS EFTF.

Rosma

C. CHRISTIANSEN

Roskilde Madrasfabrik — Rosma Metalsenge-
fabrik

Roskilde

Tlf. 742

ANNONCE

TRYKSAGER

SKILTE M. M.

BENCKES REKLAMEBUREAU

Østerbrogade 5 . Øbro 9072

INDHOLD

Redaktørskiftet, Hans Rønø	Side 1
De første famlende skridt, Lise Flindt-Nielsen	» 3
Ung pige fylder 60	» 4
Interview med rektor Fogh	» 5
Om børnepsykologi, spilopper og anmærkninger, af Ernst Willumsen	» 7
Manden med den åbne hånd, af Hans Rønø	» 10
En Roskildenser-Skæbne, af Arthur Fang	» 11
Et mindelegat, af K. Whitta Jørgensen	» 18
Før femti år siden, af Johs. Fog-Petersen	» 19
Årets jubilarer	» 21
Årets dimittender	» 24
»Rolf Krage søger mage«	» 27
»Kildekalk«	» 30
Betal Deres kontingent med glæde	» 31
Roskildenser-Samfundets regnskab	» 32

Udgivet af Roskildenser-Samfundet.

Redaktør: Lise Flindt-Nielsen,
Politiken, København V.

Annonceekspedition: Direktør Erik Bencke,
Østerbrogade 5, København Ø.

Ekspedition: Forlagsboghandler Arnold Busck,
Købmægergade 49, København K.

